

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של

מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב

יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת

יתרו תשפ"ה

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה

של כ"ק אדמו"ר עט"ר

מוהרא"ש

ר' אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ

ר' יצחק שמואל אהרן לעזער

שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של

רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה

ולזכות

רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא פֶּרֶק ט

א. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ, מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לִקְצֹר - יִקְצֹר; לַעֲקֹר - יַעֲקֹר; לַחֲרֹשׁ אַחֲרָיו - יַחֲרֹשׁ; הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה. כְּשֵׁם שֶׁחוֹלְקִין בַּתְּבוּאָה - כָּךְ חוֹלְקִין בַּתֶּבֶן וּבַקַּשׁ. כְּשֵׁם שֶׁחוֹלְקִין בַּיַּיִן - כָּךְ חוֹלְקִין בַּזְּמוֹרוֹת וּבַקָּנִים. וּשְׁנֵיהֶם מְסַפְּקִין אֶת הַקָּנִים: ב. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ, וְהִיא בֵּית הַשְּׁלָחִין אוֹ בֵּית הָאֵילָן, יָבֵשׁ הַמַּעְיָן וְנִקְצַץ הָאֵילָן - אֵינוֹ מְנַכֶּה לוֹ מִן חֲכוּרוֹ. אִם אָמַר לוֹ: 'חֲכֹר לִי שָׂדֶה בֵּית הַשְּׁלָחִין זֶה', אוֹ 'שָׂדֶה בֵּית הָאֵילָן זֶה'; יָבֵשׁ הַמַּעְיָן וְנִקְצַץ הָאֵילָן - מְנַכֶּה לוֹ מִן חֲכוּרוֹ: ג. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ וְהוֹבִירָהּ - שָׁמִין אוֹתָהּ כַּמָּה רְאוּיָה לַעֲשׂוֹת, וְנוֹתֵן לוֹ, שֶׁכָּךְ כּוֹתֵב לוֹ: 'אִם אוֹבִיר וְלֹא אַעֲבִיד, אֲשַׁלֵּם בְּמֵיטְבָא': ד. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ, וְלֹא רָצָה לְנַכֵּשׁ, וְאָמַר לוֹ: 'מָה אִכְפַּת לְךָ, הוֹאִיל וַאֲנִי נוֹתֵן לְךָ חֲכוֹרָהּ' - אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִפְּנֵי שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר לוֹ: 'לְמָחָר אַתָּה יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וּמַעֲלָה לְפָנַי עֲשָׂבִים': ה. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ וְלֹא עָשְׂתָהּ, אִם יֵשׁ בָּהּ כְּדֵי לְהַעֲמִיד כְּרִי - חַיָּב לְטַפֵּל בָּהּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַה קְּצָבָהּ בַּכְּרִי? אֶלָּא אִם יֵשׁ בָּהּ כְּדֵי נְפִילָה: ו. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ וַאֲכָלָהּ חָגָב אוֹ נִשְׁדְּפָה, אִם מִכַּת מְדִינָה הִיא - מְנַכֶּה לוֹ מִן חֲכוֹרוֹ; אִם אֵינוֹ מִכַּת מְדִינָה - אֵינוֹ מְנַכֶּה לוֹ מִן חֲכוֹרוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם קִבְּלָהּ הֵימֶנּוּ בְּמָעוֹת - בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֵינוֹ מְנַכֶּה לוֹ מֵחֲכוֹרוֹ: ז. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ בַּעֲשָׂרָה כּוֹר חִטִּים לַשָּׁנָה, וְלָקְתָה - נוֹתֵן לוֹ מִתּוֹכָהּ. הָיוּ חִטֶּיהָ יָפוֹת - לֹא יֹאמַר לוֹ: 'הֲרִינִי לוֹקֵחַ מִן הַשּׁוּק', אֶלָּא נוֹתֵן לוֹ מִתּוֹכָהּ: ח. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ לְזָרְעָהּ שְׁעוֹרִים - לֹא יִזְרָעֶנָּה חִטִּים; חִטִּים - יִזְרָעֶנָּה שְׁעוֹרִים; רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹסֵר. תְּבוּאָה - לֹא יִזְרָעֶנָּה קִטְנִית; קִטְנִית - יִזְרָעֶנָּה תְּבוּאָה; רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹסֵר: ט. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ לְשָׁנִים מוּעָטוֹת - לֹא יִזְרָעֶנָּה פִּשְׁתָּן, וְאֵין לוֹ בְּקוֹרַת שִׁקְמָה. קִבְּלָהּ הֵימֶנּוּ לְשֶׁבַע שָׁנִים - שָׁנָה רִאשׁוֹנָה יִזְרָעֶנָּה פִּשְׁתָּן, וְיֵשׁ לוֹ בְּקוֹרַת שִׁקְמָה: י. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מֵחֲבֵרוֹ לְשָׁבוּעַ אֶחָד בְּשִׁבַּע מֵאוֹת זוּז - הַשְּׁבִיעִית מִן הַמְנָיָן. קִבְּלָהּ הֵימֶנּוּ שֶׁבַע שָׁנִים בְּשִׁבַּע מֵאוֹת זוּז - אֵין הַשְּׁבִיעִית מִן הַמְנָיָן: יא. שְׁכִיר יוֹם גּוֹבֶה כָּל הַלַּיְלָה. שְׁכִיר לַיְלָה גּוֹבֶה כָּל הַיּוֹם. שְׁכִיר שָׁעוֹת גּוֹבֶה כָּל הַלַּיְלָה וְכָל הַיּוֹם. שְׁכִיר שַׁבָּת, שְׁכִיר חֹדֶשׁ, שְׁכִיר שָׁנָה, שְׁכִיר שָׁבוּעַ, יָצָא בַּיּוֹם - גּוֹבֶה כָּל הַיּוֹם; יָצָא בַּלַּיְלָה - גּוֹבֶה כָּל הַלַּיְלָה וְכָל הַיּוֹם: יב. אֶחָד שְׂכַר אָדָם, וְאֶחָד שְׂכַר בְּהֵמָה, וְאֶחָד שְׂכַר כֵּלִים - יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם (דְּבָרִים כד, טו): "בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ", וְיֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם (וַיִּקְרָא יט, יג): "לֹא תָלִין פְּעֻלַּת

שָׁכִיר אִתְּךָ עַד בֹּקֶר״. אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁתְּבָעוֹ; לֹא תְּבָעוֹ – אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו. הִמְחָהוּ אֵצֶל חֲנָוָנִי אוֹ אֵצֶל שֻׁלְחָנִי – אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו. שָׁכִיר, בִּזְמַנּוֹ – נִשְׁבָּע וְנוֹטֵל, עָבַר זְמַנּוֹ – אֵינוֹ נִשְׁבָּע וְנוֹטֵל. אִם יֵשׁ עֵדִים שֶׁתְּבָעוֹ – הֲרֵי זֶה נִשְׁבָּע וְנוֹטֵל. גֵּר תּוֹשָׁב – יֶשׁ בּוֹ מִשּׁוּם ״בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ״, וְאֵין בּוֹ מִשּׁוּם ״לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר״: יג. הַמַּלְוֶה אֶת חֲבֵרוֹ – לֹא יְמַשְׁכְּנֶנּוּ אֶלָּא בְּבֵית־דִּין, וְלֹא יִכָּנֵס לְבֵיתוֹ לְטֹל מַשְׁכּוֹנוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כד, יא): ״בַּחוּץ תַּעֲמֹד״. הָיוּ לוֹ שְׁנֵי כֵלִים – נוֹטֵל אֶחָד וּמַנִּיחַ אֶחָד, וּמַחֲזִיר אֶת הַכַּר בַּלַּיְלָה, וְאֶת הַמַּחֲרֶשָׁה בַּיּוֹם. וְאִם מֵת – אֵינוֹ מַחֲזִיר לְיוֹרְשָׁיו. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף לְעַצְמוֹ אֵינוֹ מַחֲזִיר, אֶלָּא עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם, וּמִשְּׁלֹשִׁים יוֹם וּלְהַלָּן מוֹכְרָן בְּבֵית־דִּין. אַלְמָנָה, בֵּין שֶׁהִיא עֲנִיָּה, בֵּין שֶׁהִיא עֲשִׁירָה – אֵין מְמַשְׁכְּנִין אוֹתָהּ, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, יז): ״וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד אַלְמָנָה״. הַחוֹבֵל אֶת הָרַחַיִם – עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה, וְחַיָּב מִשּׁוּם שְׁנֵי כֵלִים, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם שָׁם, ו): ״לֹא יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב״. וְלֹא רֵחַיִם וָרֶכֶב בִּלְבַד אָמְרוּ, אֶלָּא כָּל דָּבָר שֶׁעוֹשִׂין בּוֹ אֹכֶל נֶפֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (שָׁם): ״כִּי נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל״:

מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא פֶּרֶק י

א. הַבַּיִת וְהָעֲלִיָּה שֶׁל שְׁנַיִם שֶׁנָּפְלוּ – שְׁנֵיהֶם חוֹלְקִים בָּעֵצִים וּבָאֲבָנִים וּבֶעָפָר, וְרוֹאִים אֵלּוּ אֲבָנִים הָרְאוּיוֹת לְהִשְׁתַּבֵּר. אִם הָיָה אֶחָד מֵהֶן מַכִּיר מִקְצָת אֲבָנָיו – נוֹטְלָן, וְעוֹלוֹת לוֹ מִן הַחֶשְׁבּוֹן: ב. הַבַּיִת וְהָעֲלִיָּה שֶׁל שְׁנַיִם, נִפְחֲתָה הָעֲלִיָּה, וְאֵין בַּעַל־הַבַּיִת רוֹצֶה לְתַקֵּן – הֲרֵי בַּעַל הָעֲלִיָּה יוֹרֵד וְדָר לְמַטָּה, עַד שֶׁיְּתַקֵּן לוֹ אֶת הָעֲלִיָּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הַתַּחְתּוֹן נוֹתֵן אֶת הַתִּקְרָה, וְהָעֶלְיוֹן אֶת הַמַּעֲזִיבָה: ג. הַבַּיִת וְהָעֲלִיָּה שֶׁל שְׁנַיִם שֶׁנָּפְלוּ, אָמַר בַּעַל הָעֲלִיָּה לְבַעַל־הַבַּיִת לִבְנוֹת, וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לִבְנוֹת – הֲרֵי בַּעַל הָעֲלִיָּה בּוֹנֶה אֶת הַבַּיִת וְדָר בְּתוֹכוֹ, עַד שֶׁיִּתֵּן לוֹ אֶת יְצִיאוֹתָיו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף זֶה דָּר בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ – צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת לוֹ שָׂכָר, אֶלָּא בַּעַל הָעֲלִיָּה בּוֹנֶה אֶת הַבַּיִת וְאֶת הָעֲלִיָּה, וּמְקָרֶה אֶת הָעֲלִיָּה, וְיוֹשֵׁב בַּבַּיִת, עַד שֶׁיִּתֵּן לוֹ אֶת יְצִיאוֹתָיו: ד. וְכֵן בֵּית־הַבַּד שֶׁהוּא בָּנוּי בַּסֶּלַע, וְגִנָּה אַחַת עַל גַּבָּיו, וְנִפְחֲתַת – הֲרֵי בַּעַל הַגִּנָּה יוֹרֵד וְזוֹרֵעַ לְמַטָּה, עַד שֶׁיַּעֲשֶׂה לְבֵית בַּדּוֹ כִּפִּין. הַכֹּתֶל וְהָאֵילָן שֶׁנָּפְלוּ לִרְשׁוּת־הָרַבִּים וְהִזִּיקוּ – פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם. נָתְנוּ לוֹ זְמַן לָקֹץ אֶת הָאֵילָן, וְלִסְתֹּר אֶת הַכֹּתֶל, וְנָפְלוּ בְּתוֹךְ הַזְּמַן – פָּטוּר, לְאַחַר הַזְּמַן – חַיָּב: ה. מִי שֶׁהָיָה כָּתְלוֹ סָמוּךְ לְגִנַּת חֲבֵרוֹ וְנָפַל, וְאָמַר לוֹ: ׳פַּנֵּה אֲבָנֶיךָ!׳, וְאָמַר לוֹ: הַגִּיעוֹךָ!׳ – אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִשֶּׁקִּבֵּל עָלָיו, אָמַר לוֹ: ׳הֵילָךְ אֶת יְצִיאוֹתַיִךְ וַאֲנִי אֶטֹּל אֶת שֶׁלִּי׳ – אֵין

שׁוֹמְעִין לוֹ. הַשּׁוֹכֵר אֶת הַפּוֹעֵל לַעֲשׂוֹת עִמּוֹ בַּתֶּבֶן וּבַקַּשׁ, וְאָמַר לוֹ: ׳תֵּן לִי שְׂכָרִי!׳, וְאָמַר לוֹ: ׳טֹל מַה שֶּׁעָשִׂיתָ בִּשְׂכָרְךָ׳ – אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, מִשֶּׁקִּבֵּל עָלָיו וְאָמַר לוֹ: ׳הֵילָךְ שְׂכָרְךָ וַאֲנִי אֶטֹּל אֶת שֶׁלִּי׳ – אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ. הַמּוֹצִיא זֶבֶל לִרְשׁוּת־הָרַבִּים, הַמּוֹצִיא – מוֹצִיא, וְהַמְזַבֵּל – מְזַבֵּל. אֵין שׁוֹרִין טִיט בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, וְאֵין לוֹבְנִים לְבֵנִים. אֲבָל גּוֹבְלִין טִיט בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, אֲבָל לֹא לְבֵנִים. הַבּוֹנֶה בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים, הַמֵּבִיא אֲבָנִים – מֵבִיא, וְהַבּוֹנֶה – בּוֹנֶה. וְאִם הִזִּיק – מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיק. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: אַף מְתַקֵּן הוּא אֶת מְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי שְׁלֹשִׁים יוֹם: ו. שְׁתֵּי גְּנוֹת זוֹ עַל גַּב זוֹ, וְהַיָּרָק בֵּינְתַיִם – רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: שֶׁל עֶלְיוֹן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שֶׁל תַּחְתּוֹן. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אִם יִרְצֶה הָעֶלְיוֹן לְקַח אֶת עֲפָרוֹ – אֵין כָּאן יָרָק! אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אִם יִרְצֶה הַתַּחְתּוֹן לְמַלְאוֹת אֶת גִּנָּתוֹ – אֵין כָּאן יָרָק! אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מֵאַחַר שֶׁשְּׁנֵיהֶן יְכוֹלִין לִמְחוֹת זֶה עַל זֶה, רוֹאִין מֵהֵיכָן יָרָק זֶה חַי. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: כָּל שֶׁהָעֶלְיוֹן יָכוֹל לִפְשׁט אֶת יָדוֹ וְלִטֹּל – הֲרֵי הוּא שֶׁלּוֹ, וְהַשְּׁאָר שֶׁל תַּחְתּוֹן:

סְלִיק מַסֶּכֶת בָּבָא מְצִיעָא

מַסֶּכֶת בָּבָא בָּתְרָא פֶּרֶק א

א. הַשֻּׁתָּפִין שֶׁרָצוּ לַעֲשׂוֹת מְחִצָּה בֶּחָצֵר – בּוֹנִין אֶת הַכֹּתֶל בָּאֶמְצַע. מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לִבְנוֹת גָּוִיל, גָּזִית, כְּפִיסִין, לְבֵנִים – בּוֹנִים. הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְּדִינָה. בְּגָוִיל – זֶה נוֹתֵן שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְזֶה נוֹתֵן שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. בְּגָזִית – זֶה נוֹתֵן טִפְחַיִם וּמֶחֱצָה, וְזֶה נוֹתֵן טִפְחַיִם וּמֶחֱצָה. בִּכְפִיסִין – זֶה נוֹתֵן טִפְחַיִם, וְזֶה נוֹתֵן טִפְחַיִם. בִּלְבֵנִים – זֶה נוֹתֵן טֶפַח וּמֶחֱצָה, וְזֶה נוֹתֵן טֶפַח וּמֶחֱצָה. לְפִיכָךְ אִם נָפַל הַכֹּתֶל – הַמָּקוֹם וְהָאֲבָנִים שֶׁל שְׁנֵיהֶם: ב. וְכֵן בַּגִּנָּה, מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לִגְדֹּר – מְחַיְּבִין אוֹתוֹ. אֲבָל בַּבִּקְעָה, מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁלֹּא לִגְדֹּר – אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם רוֹצֶה, כּוֹנֵס לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ וּבוֹנֶה, וְעוֹשֶׂה חָזִית מִבַּחוּץ. לְפִיכָךְ אִם נָפַל הַכֹּתֶל – הַמָּקוֹם וְהָאֲבָנִים שֶׁלּוֹ. אִם עָשׂוּ מִדַּעַת שְׁנֵיהֶן – בּוֹנִין אֶת הַכֹּתֶל בָּאֶמְצַע, וְעוֹשִׂין חָזִית מִכָּאן וּמִכָּאן. לְפִיכָךְ אִם נָפַל הַכֹּתֶל – הַמָּקוֹם וְהָאֲבָנִים שֶׁל שְׁנֵיהֶם: ג. הַמַּקִּיף אֶת חֲבֵרוֹ מִשָּׁלֹשׁ רוּחוֹתָיו, וְגָדַר אֶת הָרִאשׁוֹנָה וְאֶת הַשְּׁנִיָּה וְאֶת הַשְּׁלִישִׁית – אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אִם עָמַד וְגָדַר אֶת הָרְבִיעִית – מְגַלְגְּלִין עָלָיו אֶת הַכֹּל: ד. כֹּתֶל חָצֵר שֶׁנָּפַל – מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לִבְנוֹתוֹ עַד אַרְבַּע אַמּוֹת. בְּחֻזְקַת שֶׁנָּתַן, עַד שֶׁיָּבִיא רְאָיָה שֶׁלֹּא נָתַן. מֵאַרְבַּע אַמּוֹת וּלְמַעְלָה – אֵין מְחַיְּבִין

אותו. סָמַךְ לוֹ כֹּתֶל אַחֵר, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא נָתַן עָלָיו אֶת הַתִּקְרָה - מְגַלְגְּלִין עָלָיו אֶת הַכֹּל. בְּחֻזְקַת שֶׁלֹּא נָתַן, עַד שֶׁיְּבִיא רְאָיָה שֶׁנָּתַן: ה. כּוֹפִין אוֹתוֹ לִבְנוֹת בֵּית שַׁעַר וְדֶלֶת לֶחָצֵר. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא כָּל הַחֲצֵרוֹת רְאוּיוֹת לְבֵית שַׁעַר. כּוֹפִין אוֹתוֹ לִבְנוֹת לָעִיר חוֹמָה דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא כָּל הָעֲיָרוֹת רְאוּיוֹת לַחוֹמָה. כַּמָּה יִהְא בָּעִיר וְיִהְא כְּאַנְשֵׁי הָעִיר? שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ. קָנָה בָּהּ בֵּית דִּירָה - הֲרֵי הוּא כְּאַנְשֵׁי הָעִיר מִיָּד: ו. אֵין חוֹלְקִין אֶת הֶחָצֵר, עַד שֶׁיְּהֵא אַרְבַּע אַמּוֹת לָזֶה, וְאַרְבַּע אַמּוֹת לָזֶה. וְלֹא אֶת הַשָּׂדֶה, עַד שֶׁיְּהֵא בָּהּ תִּשְׁעָה קַבִּין לָזֶה, וְתִשְׁעָה קַבִּין לָזֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עַד שֶׁיְּהֵא בָּהּ תִּשְׁעַת חֲצָאֵי קַבִּין לָזֶה, וְתִשְׁעַת חֲצָאֵי קַבִּין לָזֶה. וְלֹא אֶת הַגִּנָּה, עַד שֶׁיְּהֵא בָּהּ חֲצִי קַב לָזֶה וַחֲצִי קַב לָזֶה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: בֵּית־רֹבַע. וְלֹא אֶת הַטְּרַקְלִין, וְלֹא אֶת הַמּוֹרָן, וְלֹא אֶת הַשּׁוֹבָךְ, וְלֹא אֶת הַטְּלִית, וְלֹא אֶת הַמֶּרְחָץ, וְלֹא אֶת בֵּית־הַבַּד, עַד שֶׁיְּהֵא בָּהֶן כְּדֵי לָזֶה וּכְדֵי לָזֶה. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁיֵּחָלֵק וּשְׁמוֹ עָלָיו - חוֹלְקִין. וְאִם לָאו - אֵין חוֹלְקִין. אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁאֵין שְׁנֵיהֶם רוֹצִים. אֲבָל בִּזְמַן שֶׁשְּׁנֵיהֶם רוֹצִים, אֲפִלּוּ בְּפָחוֹת מִכָּאן - יַחֲלוֹקוּ. וְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ, אַף־עַל־פִּי שֶׁשְּׁנֵיהֶם רוֹצִים - לֹא יַחֲלוֹקוּ:

מַסֶּכֶת בָּבָא בָּתְרָא פֶּרֶק ב

א. לֹא יַחְפֹּר אָדָם בּוֹר סָמוּךְ לְבוֹרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְלֹא שִׁיחַ, וְלֹא מְעָרָה, וְלֹא אַמַּת הַמַּיִם, וְלֹא נִבְרֶכֶת כּוֹבְסִין, אֶלָּא־אִם־כֵּן הִרְחִיק מִכֹּתֶל חֲבֵרוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְסָד בַּסִּיד. מַרְחִיקִין אֶת הַגֶּפֶת וְאֶת הַזֶּבֶל וְאֶת הַמֶּלַח וְאֶת הַסִּיד וְאֶת הַסֹּלָעִים מִכֹּתֶל שֶׁל חֲבֵרוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְסָד בַּסִּיד. מַרְחִיקִין אֶת הַזְּרָעִים, וְאֶת הַמַּחֲרֵשָׁה, וְאֶת מֵי רַגְלַיִם מִן הַכֹּתֶל שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. וּמַרְחִיקִין אֶת הָרֵחַיִם שְׁלֹשָׁה מִן הַשֶּׁכֶב, שֶׁהֵן אַרְבָּעָה מִן הָרֶכֶב; וְאֶת הַתַּנּוּר, שְׁלֹשָׁה מִן הַכִּלְיָא, שֶׁהֵן אַרְבָּעָה מִן הַשָּׂפָה: ב. לֹא יַעֲמִיד אָדָם תַּנּוּר בְּתוֹךְ הַבַּיִת, אֶלָּא־אִם־כֵּן יֵשׁ עַל גַּבָּיו גֹּבַהּ אַרְבַּע אַמּוֹת. הָיָה מַעֲמִידוֹ בָּעֲלִיָּה - צָרִיךְ שֶׁיְּהֵא תַּחְתָּיו מַעֲזִיבָה שְׁלֹשָׁה טְפָחִים. וּבַכִּירָה - טָפַח. וְאִם הִזִּיק - מְשַׁלֵּם מַה שֶּׁהִזִּיק. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא אָמְרוּ כָּל הַשִּׁעוּרִין הָאֵלּוּ, אֶלָּא שֶׁאִם הִזִּיק - פָּטוּר מִלְּשַׁלֵּם: ג. לֹא יִפְתַּח אָדָם חֲנוּת שֶׁל נַחְתּוֹמִין וְשֶׁל צַבָּעִין תַּחַת אוֹצָרוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ. וְלֹא רֶפֶת בָּקָר. בֶּאֱמֶת, בַּיַּיִן הִתִּירוּ, אֲבָל לֹא רֶפֶת בָּקָר. חֲנוּת שֶׁבֶּחָצֵר - יָכוֹל לִמְחוֹת בְּיָדוֹ, וְלוֹמַר לוֹ: 'אֵינִי יָכוֹל לִישֵׁן מִקּוֹל הַנִּכְנָסִין וּמִקּוֹל הַיּוֹצְאִין'. אֲבָל עוֹשֶׂה כֵּלִים, יוֹצֵא וּמוֹכֵר בְּתוֹךְ הַשּׁוּק, אֲבָל אֵינוֹ יָכוֹל לִמְחוֹת בְּיָדוֹ, וְלוֹמַר לוֹ: 'אֵינִי יָכוֹל

לִישַׁן, לֹא מִקּוֹל הַפַּטִּישׁ, וְלֹא מִקּוֹל הָרֵחַיִם, וְלֹא מִקּוֹל הַתִּינוֹקוֹת׳: ד. מִי שֶׁהָיָה כָּתוּל סָמוּךְ לְכֹתֶל חֲבֵרוֹ - לֹא יִסְמֹךְ לוֹ כֹּתֶל אַחֵר, אֶלָּא־אִם־כֵּן הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אַרְבַּע אַמּוֹת. וְהַחַלּוֹנוֹת - מִלְמַעְלָן וּמִלְמַטָּן, וּמִכְּנֶגְדָּן, אַרְבַּע אַמּוֹת: ה. מַרְחִיקִין אֶת הַסֶּלַע מִן הַשּׁוֹבָךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּקְפֹּץ הַנְּמִיָּה. וְאֶת הַכֹּתֶל מִן הַמַּזְחִילָה אַרְבַּע אַמּוֹת, כְּדֵי שֶׁיְּהֵא זוֹקֵף אֶת הַסֶּלַע. מַרְחִיקִין אֶת הַשּׁוֹבָךְ מִן הָעִיר חֲמִשִּׁים אַמָּה. וְלֹא יַעֲשֶׂה אָדָם שׁוֹבָךְ בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ, אֶלָּא־אִם־כֵּן יֵשׁ לוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה לְכָל רוּחַ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בֵּית אַרְבַּעַת כּוֹרִין, מִלֹּא שֶׁגֶר הַיּוֹנָה. וְאִם לְקָחוֹ, אֲפִלּוּ בֵּית־רֹבַע - הֲרֵי הוּא בְּחֶזְקָתוֹ: ו. נִפּוֹל הַנִּמְצָא בְּתוֹךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה - הֲרֵי הוּא שֶׁל בַּעַל הַשּׁוֹבָךְ. חוּץ מֵחֲמִשִּׁים אַמָּה - הֲרֵי הוּא שֶׁל מוֹצְאוֹ. נִמְצָא בֵּין שְׁנֵי שׁוֹבָכוֹת: קָרוֹב לָזֶה - שֶׁלּוֹ. קָרוֹב לָזֶה - שֶׁלּוֹ. מֶחֱצָה עַל מֶחֱצָה - שְׁנֵיהֶם יַחֲלוֹקוּ: ז. מַרְחִיקִין אֶת הָאִילָן מִן הָעִיר עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמָּה, וּבֶחָרוּב וּבַשִּׁקְמָה - חֲמִשִּׁים אַמָּה. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: כָּל אִילַן סְרָק - חֲמִשִּׁים אַמָּה. אִם הָעִיר קְדָמָה - קוֹצֵץ וְאֵינוֹ נוֹתֵן דְּמִים. וְאִם הָאִילָן קָדַם - קוֹצֵץ וְנוֹתֵן דְּמִים. סָפַק זֶה קָדַם, סָפַק זֶה קָדַם - קוֹצֵץ וְאֵינוֹ נוֹתֵן דְּמִים: ח. מַרְחִיקִין גֹּרֶן קָבוּעַ מִן הָעִיר חֲמִשִּׁים אַמָּה. לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם גֹּרֶן קָבוּעַ בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ, אֶלָּא־אִם־כֵּן יֵשׁ לוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה לְכָל רוּחַ, וּמַרְחִיק מִנְּטִיעוֹתָיו שֶׁל חֲבֵרוֹ וּמִנִּירוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַזִּיק: ט. מַרְחִיקִין אֶת הַנְּבֵלוֹת וְאֶת הַקְּבָרוֹת וְאֶת הַבֶּרְסְקִי מִן הָעִיר חֲמִשִּׁים אַמָּה. וְאֵין עוֹשִׂין בֶּרְסְקִי אֶלָּא לְמִזְרַח הָעִיר. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: לְכָל רוּחַ הוּא עוֹשֶׂה, חוּץ מִמַּעֲרָבָהּ, וּמַרְחִיק חֲמִשִּׁים אַמָּה: י. מַרְחִיקִין אֶת הַמִּשְׁרָה מִן הַיָּרָק, וְאֶת הַכִּרִישִׁין מִן הַבְּצָלִים, וְאֶת הַחַרְדָּל מִן הַדְּבוּרִים. רַבִּי יוֹסֵי מַתִּיר בַּחַרְדָּל: יא. מַרְחִיקִין אֶת הָאִילָן מִן הַבּוֹר עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמָּה, וּבֶחָרוּב וּבַשִּׁקְמָה - חֲמִשִּׁים אַמָּה, בֵּין מִלְמַעְלָה בֵּין מִן הַצַּד. אִם הַבּוֹר קָדַם - קוֹצֵץ וְנוֹתֵן דְּמִים. וְאִם אִילָן קָדַם - לֹא יָקֹץ. סָפַק זֶה קָדַם, וְסָפַק זֶה קָדַם - לֹא יָקֹץ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף־עַל־פִּי שֶׁהַבּוֹר קָדַם לָאִילָן - לֹא יָקֹץ, שֶׁזֶּה חוֹפֵר בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ, וְזֶה נוֹטֵעַ בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ: יב. לֹא יִטַּע אָדָם אִילָן סָמוּךְ לִשְׂדֵה חֲבֵרוֹ, אֶלָּא־אִם־כֵּן הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אַרְבַּע אַמּוֹת, אֶחָד גְּפָנִים, וְאֶחָד כָּל אִילָן. הָיָה גָּדֵר בִּנְתַיִם - זֶה סוֹמֵךְ לַגָּדֵר מִכָּאן, וְזֶה סוֹמֵךְ לַגָּדֵר מִכָּאן. הָיוּ שָׁרָשִׁים יוֹצְאִין לְתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ - מַעֲמִיק שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יְעַכֵּב אֶת הַמַּחֲרֵשָׁה. הָיָה חוֹפֵר בּוֹר שִׂיחַ וּמְעָרָה - קוֹצֵץ וְיוֹרֵד, וְהָעֵצִים שֶׁלּוֹ: יג. אִילָן שֶׁהוּא נוֹטֶה לִשְׂדֵה חֲבֵרוֹ - קוֹצֵץ מִלֹּא הַמַּרְדֵּעַ עַל־גַּבֵּי הַמַּחֲרֵשָׁה.

וּבְחָרוּב וּבַשִּׁקְמָה - כְּנֶגֶד הַמִּשְׁקֹלֶת. בֵּית הַשְּׁלָחִין - כָּל הָאִילָן כְּנֶגֶד הַמִּשְׁקֹלֶת. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: כָּל אִילַן סְרָק כְּנֶגֶד הַמִּשְׁקֹלֶת: יד. אִילָן שֶׁהוּא נוֹטֶה לִרְשׁוּת־הָרַבִּים - קוֹצֵץ, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה גָּמָל עוֹבֵר וְרוֹכְבוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: גָּמָל טָעוּן פִּשְׁתָּן אוֹ חֲבִילֵי זְמוֹרוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל הָאִילָן כְּנֶגֶד הַמִּשְׁקֹלֶת, מִפְּנֵי הַטֻּמְאָה:

מַסֶּכֶת בָּבָא בָּתְרָא פֶּרֶק ג

א. חֶזְקַת הַבָּתִּים וְהַבּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחִין וְהַמְּעָרוֹת וְהַשּׁוֹבָכוֹת וְהַמֶּרְחָצָאוֹת וּבֵית־הַבַּדִּין וּבֵית־הַשְּׁלָחִין וְהָעֲבָדִים, וְכָל שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֵּרוֹת תָּדִיר - חֶזְקָתָן שָׁלֹשׁ שָׁנִים מִיּוֹם לְיוֹם. שְׂדֵה הַבַּעַל - חֶזְקָתָהּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים, וְאֵינָהּ צְרִיכָה מִיּוֹם לְיוֹם. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים בָּרִאשׁוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה בָּאַחֲרוֹנָה וּשְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ בָּאֶמְצַע, הֲרֵי שְׁמוֹנָה־עָשָׂר חֹדֶשׁ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: חֹדֶשׁ בָּרִאשׁוֹנָה וְחֹדֶשׁ בָּאַחֲרוֹנָה וּשְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ בָּאֶמְצַע - הֲרֵי אַרְבָּעָה־עָשָׂר חֹדֶשׁ. אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּשָׂדֶה לָבָן. אֲבָל בְּשָׂדֶה אִילָן, כָּנַס אֶת תְּבוּאָתוֹ, מָסַק אֶת זֵיתָיו, כָּנַס אֶת קִיצּוֹ - הֲרֵי אֵלּוּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים: ב. שָׁלֹשׁ אַרְצוֹת לַחֲזָקָה: יְהוּדָה וְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְהַגָּלִיל. הָיָה בִּיהוּדָה וְהֶחֱזִיק בַּגָּלִיל, בַּגָּלִיל וְהֶחֱזִיק בִּיהוּדָה - אֵינָהּ חֶזְקָה, עַד שֶׁיִּהְיֶה עִמּוֹ בַּמְּדִינָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: לֹא אָמְרוּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים, אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה בְּאַסְפַּמְיָא, וְיַחֲזִיק שָׁנָה, וְיֵלְכוּ וְיוֹדִיעוּהוּ שָׁנָה, וְיָבוֹא לְשָׁנָה אַחֶרֶת: ג. כָּל חֲזָקָה שֶׁאֵין עִמָּהּ טַעֲנָה - אֵינָהּ חֲזָקָה. כֵּיצַד? אָמַר לוֹ: 'מָה אַתָּה עוֹשֶׂה בְּתוֹךְ שֶׁלִּי'? וְהוּא אָמַר לוֹ: 'שֶׁלֹּא אָמַר לִי אָדָם דָּבָר מֵעוֹלָם' - אֵינָהּ חֲזָקָה. 'שֶׁמָּכַרְתָּ לִי', 'שֶׁנָּתַתָּ לִי בְּמַתָּנָה', 'אָבִיךָ מְכָרָהּ לִי', 'אָבִיךָ נְתָנָהּ לִי בְּמַתָּנָה' - הֲרֵי זוֹ חֲזָקָה. וְהַבָּא מִשּׁוּם יְרֻשָּׁה - אֵינוֹ צָרִיךְ טַעֲנָה. הָאֻמָּנִין וְהַשָּׁתְפִים וְהָאַרִיסִין וְהָאֲפוֹטְרוֹפִין - אֵין לָהֶם חֲזָקָה. אֵין לְאִישׁ חֲזָקָה בִּנְכְסֵי אִשְׁתּוֹ, וְלֹא לְאִשָּׁה חֲזָקָה בִּנְכְסֵי בַּעְלָהּ, וְלֹא לְאָב בִּנְכְסֵי הַבֵּן, וְלֹא לַבֵּן בִּנְכְסֵי הָאָב. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בַּמַּחֲזִיק, אֲבָל בְּנוֹתֵן מַתָּנָה, וְהָאַחִין שֶׁחָלְקוּ, וְהַמַּחֲזִיק בִּנְכְסֵי הַגֵּר, נָעַל וְגָדַר וּפָרַץ כָּל שֶׁהוּא - הֲרֵי זוֹ חֲזָקָה: ד. הָיוּ שְׁנַיִם מְעִידִין אוֹתוֹ שֶׁאָכְלָה שָׁלֹשׁ שָׁנִים, וְנִמְצְאוּ זוֹמְמִין - מְשַׁלְּמִין לוֹ אֶת הַכֹּל. שְׁנַיִם בָּרִאשׁוֹנָה, וּשְׁנַיִם בַּשְּׁנִיָּה, וּשְׁנַיִם בַּשְּׁלִישִׁית - מְשַׁלְּשִׁין בֵּינֵיהֶם. שְׁלֹשָׁה אַחִים וְאֶחָד מִצְטָרֵף עִמָּהֶם - הֲרֵי אֵלּוּ שָׁלֹשׁ עֵדִיּוֹת, וְהֵן עֵדוּת אַחַת לַהֲזָמָה: ה. אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חֲזָקָה, וְאֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם חֲזָקָה: הָיָה מַעֲמִיד בְּהֵמָה בֶּחָצֵר, תַּנּוּר, וְכִירַיִם, וְרֵחַיִם, וּמִגְדַּל תַּרְנְגוֹלִין, וְנוֹתֵן זִבְלוֹ בֶּחָצֵר - אֵינָהּ חֲזָקָה. אֲבָל

עָשָׂה מְחִצָּה לִבְהֶמְתּוֹ גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה טְפָחִים, וְכֵן לַתַּנּוּר, וְכֵן לַכִּירַיִם, וְכֵן לָרֶחַיִם, הִכְנִיס תַּרְנְגוֹלִין לְתוֹךְ הַבַּיִת, וְעָשָׂה מָקוֹם לְזִבְלוֹ עָמֹק שְׁלשָׁה אוֹ גְּבוֹהַּ שְׁלשָׁה - הֲרֵי זוֹ חֲזָקָה: ו. הַמַּרְזֵב - אֵין לוֹ חֲזָקָה, וְיֵשׁ לִמְקוֹמוֹ חֲזָקָה. הַמַּזְחִילָה - יֵשׁ לָהּ חֲזָקָה. סֻלָּם הַמִּצְרִי - אֵין לוֹ חֲזָקָה, וְלַצּוֹרִי - יֵשׁ לוֹ חֲזָקָה. חַלּוֹן הַמִּצְרִית - אֵין לָהּ חֲזָקָה, וְלַצּוֹרִית - יֵשׁ לָהּ חֲזָקָה. אֵיזוֹ הִיא חַלּוֹן הַמִּצְרִית? כָּל שֶׁאֵין רֹאשׁוֹ שֶׁל אָדָם יָכוֹל לִכָּנֵס לְתוֹכָהּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לָהּ מַלְבֵּן, אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵין רֹאשׁוֹ שֶׁל אָדָם יָכוֹל לִכָּנֵס לְתוֹכָהּ - הֲרֵי זוֹ חֲזָקָה. הַזִּיז, עַד טֶפַח - יֵשׁ לוֹ חֲזָקָה, וְיָכוֹל לִמְחוֹת. פָּחוֹת מִטֶּפַח - אֵין לוֹ חֲזָקָה, וְאֵין יָכוֹל לִמְחוֹת: ז. לֹא יִפְתַּח אָדָם חַלּוֹנוֹתָיו לַחֲצַר הַשֻּׁתָּפִין. לָקַח בַּיִת בְּחָצֵר אַחֶרֶת - לֹא יִפְתָּחֶנּוּ לַחֲצַר הַשֻּׁתָּפִין. בָּנָה עֲלִיָּה עַל-גַּבֵּי בֵיתוֹ - לֹא יִפְתַּח לַחֲצַר הַשֻּׁתָּפִין. אֶלָּא אִם רָצָה - בּוֹנֶה אֶת הַחֶדֶר לִפְנִים מִבֵּיתוֹ, וּבוֹנֶה עֲלִיָּה עַל-גַּבֵּי בֵיתוֹ, וּפוֹתְחָהּ לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. לֹא יִפְתַּח אָדָם לַחֲצַר הַשֻּׁתָּפִין פֶּתַח כְּנֶגֶד פֶּתַח וְחַלּוֹן כְּנֶגֶד חַלּוֹן. הָיָה קָטָן - לֹא יַעֲשֶׂנּוּ גָּדוֹל. אֶחָד - לֹא יַעֲשֶׂנּוּ שְׁנַיִם. אֲבָל פּוֹתֵחַ הוּא לִרְשׁוּת-הָרַבִּים פֶּתַח כְּנֶגֶד פֶּתַח וְחַלּוֹן כְּנֶגֶד חַלּוֹן. הָיָה קָטָן - עוֹשֶׂה אוֹתוֹ גָּדוֹל. אֶחָד - עוֹשֶׂה אוֹתוֹ שְׁנַיִם: ח. אֵין עוֹשִׁין חָלָל תַּחַת רְשׁוּת-הָרַבִּים, בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עֲגָלָה מְהַלֶּכֶת וּטְעוּנָה אֲבָנִים. אֵין מוֹצִיאִין זִיזִין וּגְזוְטְרָאוֹת לִרְשׁוּת-הָרַבִּים, אֶלָּא אִם רָצָה, כּוֹנֵס לְתוֹךְ שֶׁלּוֹ וּמוֹצִיא. לָקַח חָצֵר וּבָהּ זִיזִין וּגְזוְטְרָאוֹת - הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקָתָהּ:

מַסֶּכֶת בָּבָא בָּתְרָא פֶּרֶק ד

א. הַמּוֹכֵר אֶת הַבַּיִת - לֹא מָכַר הַיָּצִיעַ, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁהִיא פְּתוּחָה לְתוֹכוֹ, וְלֹא אֶת הַחֶדֶר שֶׁלִּפְנִים מִמֶּנּוּ, וְלֹא אֶת הַגַּג בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַעֲקֶה גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם יֵשׁ לוֹ צוּרַת פֶּתַח, אַף-עַל-פִּי שֶׁאֵינוֹ גְּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים - אֵינוֹ מָכוּר: ב. לֹא אֶת הַבּוֹר, וְלֹא אֶת הַדּוּת, אַף-עַל-פִּי שֶׁכָּתַב לוֹ עָמְקָא וְרוּמְא. וְצָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. וּמוֹדֶה רַבִּי עֲקִיבָא, בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'חוּץ מֵאֵלּוּ', שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. מִכָּרָן לְאַחֵר - רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵינוֹ צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ: ג. הַמּוֹכֵר אֶת הַבַּיִת - מָכַר אֶת הַדֶּלֶת, אֲבָל לֹא אֶת הַמַּפְתֵּחַ. מָכַר אֶת הַמַּכְתֶּשֶׁת הַקְּבוּעָה, אֲבָל לֹא אֶת הַמַּטַּלְטֶלֶת. מָכַר אֶת הָאַצְטְרוֹבָל, אֲבָל לֹא אֶת הַקֶּלֶת, וְלֹא אֶת הַתַּנּוּר, וְלֹא אֶת הַכִּירַיִם. מָכַר תַּנּוּר - מָכַר כִּירַיִם. בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הוּא וְכָל מַה שֶׁבְּתוֹכוֹ' - הֲרֵי

כְּלָן מְכוּרִין: ד. הַמּוֹכֵר אֶת הֶחָצֵר – מָכַר בָּתִּים, בּוֹרוֹת, שִׁיחִין, וּמְעָרוֹת, אֲבָל לֹא אֶת הַמִּטַּלְטְלִין. בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הֵיא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ' – הֲרֵי כְּלָן מְכוּרִין. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ – לֹא מָכַר אֶת הַמֶּרְחָץ וְלֹא אֶת בֵּית־הַבַּד שֶׁבְּתוֹכָהּ. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַמּוֹכֵר אֶת הֶחָצֵר – לֹא מָכַר אֶלָּא אֲוִירָהּ שֶׁל חָצֵר: ה. הַמּוֹכֵר אֶת בֵּית־הַבַּד – מָכַר אֶת הַיָּם וְאֶת הַמַּמָּל וְאֶת הַבְּתוּלוֹת, אֲבָל לֹא מָכַר אֶת הָעֲכִירִין וְאֶת הַגַּלְגַּל וְאֶת הַקּוֹרָה. בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הוּא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ' – הֲרֵי כְּלָן מְכוּרִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַמּוֹכֵר בֵּית־הַבַּד – מָכַר אֶת הַקּוֹרָה: ו. הַמּוֹכֵר אֶת הַמֶּרְחָץ – לֹא מָכַר אֶת הַנְּסָרִים וְאֶת הַסַּפְסָלִים וְאֶת הַוִּילָאוֹת. בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הוּא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכוֹ' – הֲרֵי כְּלָן מְכוּרִין. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ – לֹא מָכַר אֶת הַמְּגוּרוֹת שֶׁל מַיִם, וְלֹא אֶת הָאוֹצָרוֹת שֶׁל עֵצִים: ז. הַמּוֹכֵר אֶת הָעִיר – מָכַר בָּתִּים, בּוֹרוֹת, שִׁיחִין, וּמְעָרוֹת, מֻרְחֲצָאוֹת וְשׁוֹבָכוֹת, בֵּית הַבַּדִּין וּבֵית הַשְּׁלָחִין, אֲבָל לֹא אֶת הַמִּטַּלְטְלִין. וּבִזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הֵיא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ', אֲפִלּוּ הָיוּ בָהּ בְּהֵמָה וַעֲבָדִים – הֲרֵי כְּלָן מְכוּרִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַמּוֹכֵר אֶת הָעִיר – מָכַר אֶת הַסַּנְטֵר: ח. הַמּוֹכֵר אֶת הַשָּׂדֶה – מָכַר אֶת הָאֲבָנִים שֶׁהֵם לְצָרְכָּהּ, וְאֶת הַקָּנִים שֶׁבַּכֶּרֶם שֶׁהֵם לְצָרְכּוֹ, וְאֶת הַתְּבוּאָה שֶׁהִיא מְחֻבֶּרֶת לַקַּרְקַע, וְאֶת מְחִצַּת הַקָּנִים, שֶׁהִיא פְּחוּתָה מִבֵּית־רֹבַע, וְאֶת הַשּׁוֹמֶרָה שֶׁאֵינָהּ עֲשׂוּיָה בַּטִּיט, וְאֶת הֶחָרוּב שֶׁאֵינוֹ מֻרְכָּב, וְאֶת בְּתוּלַת הַשִּׁקְמָה: ט. אֲבָל לֹא מָכַר, לֹא אֶת הָאֲבָנִים שֶׁאֵינָן לְצָרְכָּהּ, וְלֹא אֶת הַקָּנִים שֶׁבַּכֶּרֶם, שֶׁאֵינָן לְצָרְכּוֹ, וְלֹא אֶת הַתְּבוּאָה, שֶׁהִיא תְּלוּשָׁה מִן הַקַּרְקַע. בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הֵיא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ' – הֲרֵי כְּלָן מְכוּרִין. בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ – לֹא מָכַר לֹא אֶת מְחִצַּת הַקָּנִים שֶׁהִיא בֵּית־רֹבַע, וְלֹא אֶת הַשּׁוֹמֶרָה שֶׁהִיא עֲשׂוּיָה בַּטִּיט, וְלֹא אֶת הֶחָרוּב הַמֻּרְכָּב, וְלֹא אֶת סַדַּן הַשִּׁקְמָה, וְלֹא אֶת הַבּוֹר, וְלֹא אֶת הַגַּת, וְלֹא אֶת הַשּׁוּבָךְ, בֵּין חֲרֵבִין בֵּין יְשׁוּבִין. וְצָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ, דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵינוֹ צָרִיךְ. וּמוֹדֶה רַבִּי עֲקִיבָא, בִּזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ חוּץ מֵאֵלּוּ – שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. מִכָּרָן לְאַחֵר – רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֵינוֹ צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: צָרִיךְ לִקַּח לוֹ דֶּרֶךְ. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּמוֹכֵר. אֲבָל בְּנוֹתֵן מַתָּנָה – נוֹתֵן אֶת כֻּלָּם. הָאַחִין שֶׁחָלְקוּ, זָכוּ בַּשָּׂדֶה – זָכוּ בְּכֻלָּם. הַמַּחֲזִיק בִּנְכְסֵי הַגֵּר, הֶחֱזִיק בַּשָּׂדֶה – הֶחֱזִיק בְּכֻלָּם. הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַשָּׂדֶה – הִקְדִּישׁ אֶת כֻּלָּם. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַמַּקְדִּישׁ אֶת הַשָּׂדֶה – לֹא הִקְדִּישׁ, אֶלָּא אֶת הֶחָרוּב הַמֻּרְכָּב וְאֶת סַדַּן הַשִּׁקְמָה:

מַסֶּכֶת בָּבָא בָּתְרָא פֶּרֶק ה

ה. הַמּוֹכֵר אֶת הַסְּפִינָה - מָכַר אֶת הַתֶּרֶן וְאֶת הַגֵּס וְאֶת הָעוֹגִין וְאֶת כָּל הַמַּנְהִיגִין אוֹתָהּ, אֲבָל לֹא מָכַר לֹא אֶת הָעֲבָדִים, וְלֹא אֶת הַמַּרְצוּפִין, וְלֹא אֶת הָאַנְתִּיקִי. וּבִזְמַן שֶׁאָמַר לוֹ: 'הֵיא וְכָל מַה שֶּׁבְּתוֹכָהּ' - הֲרֵי כֻּלָּן מְכוּרִין. מָכַר אֶת הַקָּרוֹן - לֹא מָכַר אֶת הַפְּרָדוֹת. מָכַר אֶת הַפְּרָדוֹת - לֹא מָכַר אֶת הַקָּרוֹן. מָכַר אֶת הַצֶּמֶד - לֹא מָכַר אֶת הַבָּקָר. מָכַר אֶת הַבָּקָר - לֹא מָכַר אֶת הַצֶּמֶד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַדְּמִים מוֹדִיעִין. כֵּיצַד? אָמַר לוֹ: 'מְכֹר לִי צִמְדְּךָ בְּמָאתַיִם זוּז'; הֲדָבָר יָדוּעַ שֶׁאֵין הַצֶּמֶד בְּמָאתַיִם זוּז. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין הַדְּמִים רְאָיָה: ב. הַמּוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר - לֹא מָכַר כֵּלָיו. נַחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר: מָכַר כֵּלָיו. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: פְּעָמִים מְכוּרִין, וּפְעָמִים אֵינָן מְכוּרִין. כֵּיצַד? הָיָה חֲמוֹר לְפָנָיו וְכֵלָיו עָלָיו. וְאָמַר לוֹ: 'מְכֹר לִי חֲמוֹרְךָ זֶה' - הֲרֵי כֵלָיו מְכוּרִין. 'חֲמוֹרְךָ הוּא' - אֵין כֵּלָיו מְכוּרִין: ג. הַמּוֹכֵר אֶת הַחֲמוֹר - מָכַר אֶת הַסֵּיָח. מָכַר אֶת הַפָּרָה - לֹא מָכַר אֶת בְּנָהּ. מָכַר אַשְׁפָּה - מָכַר זִבְלָהּ. מָכַר בּוֹר - מָכַר מֵימָיו. מָכַר כַּוָּרַת - מָכַר דְּבוֹרִים. מָכַר שׁוֹבָךְ - מָכַר יוֹנִים. הַלּוֹקֵחַ פֵּרוֹת שׁוֹבָךְ מֵחֲבֵרוֹ - מַפְרִיחַ בְּרֵכָה רִאשׁוֹנָה. פֵּרוֹת כַּוָּרַת - נוֹטֵל שְׁלֹשָׁה נְחִילִין וּמְסָרֵס. חַלּוֹת דְּבַשׁ - מַנִּיחַ שְׁתֵּי חַלּוֹת. זֵיתִים לָקֵץ - מַנִּיחַ שְׁתֵּי גְּרוֹפְיוֹת: ד. הַקּוֹנֶה שְׁנֵי אִילָנוֹת בְּתוֹךְ שְׂדֵה חֲבֵרוֹ - הֲרֵי זֶה לֹא קָנָה קַרְקַע. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: קָנָה קַרְקַע. הִגְדִּילוּ - לֹא יִשַּׁפֶּה. וְהָעוֹלֶה מִן הַגֶּזַע - שֶׁלּוֹ. וּמִן הַשָּׁרָשִׁים - שֶׁל בַּעַל הַקַּרְקַע. וְאִם מֵתוּ - אֵין לוֹ קַרְקַע. קָנָה שִׁלְשָׁה - קָנָה קַרְקַע. הִגְדִּילוּ - יִשַּׁפֶּה. וְהָעוֹלֶה מִן הַגֶּזַע וּמִן הַשָּׁרָשִׁין - שֶׁלּוֹ. וְאִם מֵתוּ - יֵשׁ לוֹ קַרְקַע: ה. הַמּוֹכֵר רֹאשׁ בְּהֵמָה גַּסָּה - לֹא מָכַר אֶת הָרַגְלַיִם. מָכַר אֶת הָרַגְלַיִם - לֹא מָכַר אֶת הָרֹאשׁ. מָכַר אֶת הַקָּנֶה - לֹא מָכַר אֶת הַכָּבֵד. מָכַר אֶת הַכָּבֵד - לֹא מָכַר אֶת הַקָּנֶה. אֲבָל בַּדַּקָּה: מָכַר אֶת הָרֹאשׁ - מָכַר אֶת הָרַגְלַיִם. מָכַר אֶת הָרַגְלַיִם - לֹא מָכַר אֶת הָרֹאשׁ. מָכַר אֶת הַקָּנֶה - מָכַר אֶת הַכָּבֵד. מָכַר אֶת הַכָּבֵד - לֹא מָכַר אֶת הַקָּנֶה: ו. אַרְבַּע מִדּוֹת בַּמּוֹכְרִין: מָכַר לוֹ חִטִּים יָפוֹת וְנִמְצְאוּ רָעוֹת - הַלּוֹקֵחַ יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ. רָעוֹת וְנִמְצְאוּ יָפוֹת - מוֹכֵר יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ. רָעוֹת וְנִמְצְאוּ רָעוֹת, יָפוֹת וְנִמְצְאוּ יָפוֹת - אֵין אֶחָד מֵהֶם יָכוֹל לַחֲזֹר בּוֹ. שְׂחַמְתִּית וְנִמְצֵאת לְבָנָה, לְבָנָה וְנִמְצֵאת שְׂחַמְתִּית, עֵצִים שֶׁל זַיִת, וְנִמְצְאוּ שֶׁל שִׁקְמָה, שֶׁל שִׁקְמָה וְנִמְצְאוּ שֶׁל זַיִת, יַיִן וְנִמְצָא חֹמֶץ, חֹמֶץ וְנִמְצָא יַיִן - שְׁנֵיהֶם יְכוֹלִין לַחֲזֹר בָּהֶן: ז. הַמּוֹכֵר פֵּרוֹת לַחֲבֵרוֹ, מָשַׁךְ וְלֹא מָדַד - קָנָה. מָדַד וְלֹא מָשַׁךְ - לֹא קָנָה. אִם הָיָה פִּקֵּחַ - שׁוֹכֵר אֶת מְקוֹמוֹ. הַלּוֹקֵחַ פִּשְׁתָּן מֵחֲבֵרוֹ - הֲרֵי

זֶה לֹא קָנָה עַד שֶׁיִּטַּלְטְלֶנּוּ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְאִם הָיָה בִּמְחֻבָּר לַקַּרְקַע, וְתָלַשׁ כָּל שֶׁהוּא - קָנָה: ח. הַמּוֹכֵר יַיִן וְשֶׁמֶן לַחֲבֵרוֹ וְהוּקְרוּ אוֹ שֶׁהוּזְלוּ, אִם עַד שֶׁלֹּא נִתְמַלְּאָה הַמִּדָּה - לַמּוֹכֵר. מִשֶּׁנִּתְמַלְּאָה הַמִּדָּה - לַלּוֹקֵחַ. וְאִם הָיָה סַרְסוּר בֵּינֵיהֶן, נִשְׁבְּרָה הֶחָבִית - נִשְׁבְּרָה לַסַּרְסוּר. וְחַיָּב לְהַטִּיף לוֹ שָׁלֹשׁ טְפִין. הִרְכִּינָהּ וּמָצָה - הֲרֵי הוּא שֶׁל מוֹכֵר. וְהַחֲנְוָנִי אֵינוֹ חַיָּב לְהַטִּיף שָׁלֹשׁ טְפִין. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: עֶרֶב־שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה - פָּטוּר: ט. הַשּׁוֹלֵחַ אֶת בְּנוֹ אֵצֶל חֲנְוָנִי וּפִנְדְּיוֹן בְּיָדוֹ, וּמָדַד לוֹ בְּאִסָּר שֶׁמֶן, וְנָתַן לוֹ אֶת הָאִסָּר, שָׁבַר אֶת הַצְּלוֹחִית, וְאִבֵּד אֶת הָאִסָּר - חֲנְוָנִי חַיָּב. רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר, שֶׁעַל מְנָת כֵּן שְׁלָחוֹ. וּמוֹדִים חֲכָמִים לְרַבִּי יְהוּדָה, בִּזְמַן שֶׁהַצְּלוֹחִית בְּיַד הַתִּינוֹק, וּמָדַד חֲנְוָנִי לְתוֹכָהּ - חֲנְוָנִי פָּטוּר: י. הַסִּיטוֹן מְקַנֵּחַ מִדּוֹתָיו אַחַת לְשִׁלְשִׁים יוֹם, וּבַעַל־הַבַּיִת - אַחַת לִשְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: חִלּוּף הַדְּבָרִים. חֲנְוָנִי מְקַנֵּחַ מִדּוֹתָיו פַּעֲמַיִם בַּשַּׁבָּת, וּמְמַחֶה מִשְׁקְלוֹתָיו פַּעַם אַחַת בַּשַּׁבָּת, וּמְקַנֵּחַ מֹאזְנַיִם עַל כָּל מִשְׁקָל וּמִשְׁקָל: יא. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בַּלַּח. אֲבָל בַּיָּבֵשׁ - אֵינוֹ צָרִיךְ. וְחַיָּב לְהַכְרִיעַ לוֹ טֶפַח. הָיָה שׁוֹקֵל לוֹ עַיִן בְּעַיִן - נוֹתֵן לוֹ גֵּרוּמָיו אֶחָד לַעֲשָׂרָה בַּלַּח וְאֶחָד לָעֶשְׂרִים בַּיָּבֵשׁ. מָקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לָמֹד בַּדַּקָּה - לֹא יָמֹד בַּגַּסָּה. בַּגַּסָּה - לֹא יָמֹד בַּדַּקָּה. לִמְחֹק - לֹא יִגְדֹּשׁ. לִגְדֹּשׁ, לֹא יִמְחֹק:

סִתְרֵי תּוֹרָה

תּוֹסֶפְתָּא קְטוֹרֵי רָמָאֵי, דְּגֵיהִנֹּם הֲווֹ בְּגִין דְּחַיָּבֵי הוּרְמָנֵי (עיין סוף הספר סי' ב') גֵּיהִנֹּם אִתְּדָנוּ בְּמַיָּא וּבְאֶשָּׁא. דִּבְדוּרֵי. (נ"א דִּבְרוּרֵי ונ"א דִּבוּרַיְיהוּ) חַכִּימִין בְּסֻכְלְתָנוּ, דְּגֵיהִנֹּם אִתְּדָן, דִּכְתִיב וַיֵּי' יִסְתַּכְּלוּן לְמִנְדַּע, בְּשַׁעֲתָא הַמְטִיר עַל סְדוֹם וְעַל דְּרִישָׁא חִוָּרָא אַתְקִין כּוּרְסַיָּא עֲמוֹרָה גָּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יי' עַל גַּבֵּי סָמְכִין דְּאַבְנִין מִן הַשָּׁמַיִם. דָּא מִסְטָרָא דְּמַרְגְּלִיטָן טָבָן. בֵּין אִנּוּן אַבְנִין דְּמַיָּא וְדָא מִסְטָרָא דְּאֶשָּׁא. אִית חַד מַרְגָּלִיטָא שַׁפִּירָא דָּא וְדָא הוּא דִּינָא דְּגֵיהִנֹּם, בְּחֵיזוּ יָאָה בְּרִיוָא קוֹמְטָרָא וְחַיָּבִין דְּגֵיהִנֹּם בְּתְרִין דִּינִין דְּקַנְטָרָא (נ"א דְּקִיטָרָא) אִלֵּין אִתְּדָנוּ. אֲמַר לָהּ דִּינָא דְּמַלְּהַטָּא בְּע' גְּוָונִין, אִנּוּן ע' דְּחַיָּבֵי דְּגֵיהִנֹּם תְּרֵיסַר יַרְחֵי, גְּוָונִין מְלַהֲטָן לְכָל סְטַר. אִלֵּין וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָלִיק ע' מִתְפָּרְשָׁאן מִגּוֹ ג' גְּוָונִין. לוֹן מִגֵּיהִנֹּם, וְתַמָּן מִתְלַבְּנִין אִלֵּין זִקִּין בְּזִיקִין דְּנִצִיצִין לְד' וְיָתְבִין לְתַרְעָא דְּגֵיהִנֹּם, סְטַרֵי עָלְמָא, הָכָא אִיתָא זִקָּא וְחָמָאן אִנּוּן חַיָּבִין דְּעָאלִין תַּקִּיפָא דְּסְטַר שְׁמָאלָא וְדָנִין לוֹן תַּמָּן, וְאִנּוּן תָּבְעֵי דְּאִתְאַחֲיד בְּשִׁמָּיָא. אִנּוּן גְּוָונִין רַחֲמֵי עֲלַיְיהוּ. וּלְבָתַר שִׁבְעִין [דניאל ז'] דִּינָא יָתִיב קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיֵּיס וְסַפְּרִין פְּתִיחוּ. מֵהָכָא נָפְקִי עֲלַיְיהוּ וְאָעִיל לוֹן לְדוּכְתָּא גִּירִין וּסְיָיפִין וְרוֹמְחִין וְאֶשָּׁא דְּאַצְטְרִיךְ לוֹן. מֵהַהוּא דְּקוֹסְטָרָא. וְאִתְאַחֲיד אֶשָּׁא יוֹמָא וּלְהַלְאָה גּוּפָא תַּקִּיפָא דְּנָפְקָא מִשָּׁמַיִם בֵּיהּ, אִשְׁתְּכַךְ בְּעַפְרָא וְנִשְׁמָתָא וְכַד אִתְאַחַד אֶשָּׁא עִלָּאָה בְּאִלֵּין דְּלְתַתָּא, לֵית מַאן דְּיָכִיל לְאִתְבַּר רוּגְזָא [דף קח ע"א]

יַרְתָּא [דף קח ע"א] אַתְרָה וְדִינָא. עַיְינִין לְהַטִּין כְּטִיסִין כְּדְחָזֵי לָהּ. (נח סט א) תָּא חֲזֵי דְּנוּרָא, נְחִית בְּהוֹ לְעָלְמָא. וַוי דְּהָא אִתְּמַר דַּאֲפִלּוּ אִנּוּן מַאן דְּאִעָרַע בֵּיהּ, חֲגִיר חַרְבִין, בְּנֵי טוּפְנָא לָא אִתְדָּנוּ אֶלָּא אִיהוּ חַרְבָּא שְׁנָנָא בִּידֵיהּ, לָא בְּאֶשָּׁא וּמַיָּא. מַיָּא קְרִירָן חַיִּים עַל טַב וְעַל בִּישׁ. דְּהָא נַחְתֵּי מִלְעֵילָּא, וּמַיָּא רְתִיחָן פִּסְקָא דְּאִנּוּן שִׁבְעִין בִּרְשׁוּ סָלְקֵי מִתַּתָּא כְּאֶשָּׁא. וְאִתְדָּנוּ דְּאִתְאַחִיד הַהוּא סִטְרָא בְּתָרֵי דִינִין, בְּגִין דְּדִינָא דְּשִׁמָּיָא נְחִית בִּידָא שְׁמָאלָא דְּלְעֵילָּא הָכֵי הַוָה, בְּגִין כָּךְ בְּכַמָּה דִינִין, אִתְהַפַּךְ בְּכַמָּה בְּסִדּוֹם גָּפְרִית וָאֵשׁ. אֲמַר גְּוונִין, הֲפוֹךְ בְּכָל יוֹמָא, אִיהוּ לָהּ אִי יְקוּמוּן לְיוֹם דִּינָא. אִקְרֵי כְּרֵם זֵלֶת דְּמִתַּקְנָא לְגַבֵּי אֲמַר לָהּ הָא אִתְּמַר. אֲבָל בְּנֵי אָדָם. כָּל גְּוונִין דִּכְלֵי זַעֲמוֹ אִלֵּין דְּסִדּוֹם וַעֲמוֹרָה לָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּיהּ יְקוּמוּן, וּקְרָא אוֹכַח דִּכְתִיב אִתְחָזְיָין. וְאִנּוּן יָתְבִין בְּרוּמֵי (דברים כט) גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֵפָה דְּעָלְמָא, וּבְנֵי נָשָׁא בְּסִכְלוּתָא כָּל אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא דִּלְהוֹן לָא מַשְׁגִּחֵי בְּהוֹן. גָּפְרִית תַּצְמִיחַ וגו׳. אֲשֶׁר הָפַךְ יי׳ וָאֵשׁ הַתּוֹכָא דְּמַיָּא וְאֶשָּׁא בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ. אֲשֶׁר הָפַךְ דְּמִתְהַתְּכִי מִן שְׁמַיָּא אִתְאַחֲדוּ יי׳, בְּעָלְמָא דֵּין. בְּאַפּוֹ, דָּא בְּדָא וְנָחַת עַל סְדוֹם. וַוי בְּעָלְמָא דְּאָתֵי. וּבַחֲמָתוֹ, לְחַיָּבַיָּא דְּלָא מַשְׁגִּיחִין עַל בְּזִמְנָא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ יְקָרָא דְּמָארֵיהוֹן: הוּא לַאֲחָיָיא מְתַיָּיא. אֲמַר

לָהּ תָּא חֲזֵי כַּמָּה דְּאַרְעָא דִּלְהוֹן אִתְאֲבִיד לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא, הָכֵי נָמֵי אִתְאֲבִידוּ אִנּוּן לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא. וְתָא חֲזֵי דִּינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא לְקַבֵּל דִּינָא. אִנּוּן לָא הַוָה תַּיְיבִין נַפְשָׁא דְּמִסְכְּנָא בְּמֵיכְלָא וּבְמִשְׁתְּיָא, אוֹף

עֲשָׂרָה שְׁמָהָן גְּלִיפָן בְּהוּרְמְנוּתָא דְּמַלְכָּא. עֶשֶׂר אִנּוּן וְסָלְקִין לְחוּשְׁבַּן סַגִּי. שִׁבְעִין גְּוָונִין מְלַהֲטֵי לְכָל סְטַר. נַפְקֵי מִגּוֹ שְׁמָהָן דְּאִנְּלִיף רָזָא דְּע' שְׁמָהָן דְּמַלְאָכַיָּא. דְּאִנּוּן בְּרָזָא דְּשְׁמַיָּא. וְאִנּוּן מיכאל גבריאל רפאל נוריאל. קמ"ץ "קדומיאל "מלכיאל "צדקיאל. פת"ח "פדאל "תומיאל "חסדיאל. צר"י "צוריאל "רזיאל "יופיאל. סגו"ל "סטוטריה "גוריאל "ותריאל (נ"א ורדיא"ל) "למואל. חר"ק "חזקיאל "רהטיאל "קדשיאל. שב"א "שמעאל "ברכיאל (נ"א שכניאל ונ"א ברקיא"ל) "אהיאל. חל"ם חניא"ל "להדיאל "מחניאל. (נ"א ח"ניאל ל"עדיאל מ"לכיאל). "עניאל ענאל אהניאל רחמיאל עזריאל (נ"א ש"בנאל ר"ומיאל ק"דומיאל. שר"ק. חכמיאל רמיאל קרשיאל. חר"ק) סנניה ודרגזיה רסיסיאל דומיאל סניה טהריאל עזריאל נריה סמציאל רמיאל ברקיאל "תסוריה "שבניאל "רביא"ל

הָכֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אָתֵיב לוֹן נַפְשַׁייְהוּ לְעָלְמָא דְּאָתֵי. וְתָא חֲזֵי אִנּוּן אִתְמְנָעוּ מִצְּדָקָה דְּאִקְרֵי חַיִּים, אוֹף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָנַע מִנַּיְהוּ חַיִּים בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי. וְכַמָּה דְּאִנּוּן מָנְעוּ אַרְחִין וּשְׁבִילִין מִבְּנֵי עָלְמָא, הָכֵי נָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָנַע מִנַּיְהוּ אוֹרְחִין וּשְׁבִילִין דְּרַחֲמֵי לְרַחֲמָא עֲלַייְהוּ בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי. רַבִּי אַבָּא אָמַר כָּלְהוּ בְּנֵי עָלְמָא יְקוּמוּן וְיִקּוּמוּן לְדִינָא וַעֲלַייְהוּ כְּתִיב (דניאל יב) וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת וּלְדִרְאוֹן עוֹלָם. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָארֵי דְּרַחֲמִין אִיהוּ, כְּיָון דְּדָן לְהוֹ בְּהַאי עָלְמָא וְקַבִּילוּ דִּינָא לָא אִתְדָּנוּ בְּכוּלְהוּ דִּינִין. אָמַר רַבִּי חִייָא כְּתִיב וַיְשַׁלַּח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה וגו'. (קה א) מַהוּ בַּהֲפֹךְ אֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט. אֶלָּא בְּכוּלְהוּ

עֲבַד דְּיוּרֵיהּ לוֹט, דְּכְתִיב "קנוניה "צוריה "פסיסתה [דף קח ע"ב] ("צורטק) "עדיאל
וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר "סמכיאל "נריאל "מרוניה
וַיֶּאֱהַל עַד סְדוֹם. (וּכְתִיב "לסני "כמוסיה "ידיאל
אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט. אֶלָּא "טטרוסיה "חוניאל "זכריאל
וַדַּאי בְּכוּלְּהוּ עֲבַד דְּיוּרֵיהּ) "ואריאל "ה"ינאל ד"נדאל
וְלָא קַבִּילוּ לֵיהּ, בַּר דְּמֶלֶךְ ג"דיאל ב"דאל א"נפיאל
סְדוֹם קַבֵּיל לֵיהּ [דף קח ע"ב] ועדי"אל אדנ"י עַל כֻּלְּהוּ. כַּד
בִּסְדוֹם בְּגִינֵיהּ דְּאַבְרָהָם: מִתְחַבְּרָן כֻּלְּהוּ כַּחֲדָא בְּרָזָא
חֲדָא בְּחֵילָא עִלָּאָה, כְּדֵין
חזרה לזהר ריש ע"ב דף קח אִקְרֵי וידוד כֻּלָּא בְּכֻלָּא חֲדָא.

וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו, מֵאַחֲרֵיהָ מִבָּעֵי מֵאת יי' מִן הַשָּׁמַיִם, שְׁמָא
לֵיהּ, אֶלָּא מִבָּתַר שְׁכִינְתָּא. קַדִּישָׁא דְּאִתְגְּלַף בְּע' שְׁמָהָן
רַבִּי יוֹסֵי אָמַר מִבַּתְרֵיהּ אָחֳרָנִין רָזָא דְּשָׁמַיִם. וְאִלֵּין
דִּלּוֹט, דְּמִחַבְּלָא אָזִיל אִנּוּן שִׁבְעִין דְּשָׁלְטִין עַל אִלֵּין
אֲבַתְרֵיהּ, וְכִי אֲבַתְרֵיהּ אָזִיל, ע' דִּינִין רָזָא דְּיהו"ה, וְאִלֵּין
וְהָא הוּא שַׁדַּר לֵיהּ, אֶלָּא שִׁבְעִין שְׁמָהָן בִּקְדוּשָׁה יהו"ה
בְּכָל אֲתַר דַּהֲוָה אָזִיל לוֹט שָׁמַיִם. אִלֵּין נָטְלִין מֵאִלֵּין
אִתְעֲכַּב מִחַבְּלָא לְחַבָּלָא, וְיהוה. נָטִיל מֵאֵת ידוד דָּא מִן
וְכָל אֲתַר דְּאָזִיל כְּבָר וְשָׁבִיק דָּא. וְאִלֵּין תַּלְיָין מֵאִלֵּין, תַּתָּאִין
בְּעִלָּאִין, וְכֻלָּא קְשׁוֹרָא חֲדָא.

וּבְהַאי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִשְׁתְּמוֹדָע בִּיקָרֵיהּ. שָׁמַיִם דְּאִנּוּן ע'
רָזָא יהוה, דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהָן וְאִלֵּין אִנּוּן)
דְּנָפְקִי מִן וַיִּסַּע וַיָּבֹא וַיֵּט, וה"ו יל"י סי"ט על"ם מה"ש לל"ה אכ"א כה"ת
הז"י אל"ד לא"ו הה"ע. חֵלֶק רִאשׁוֹן יז"ל מב"ה הר"י הק"ם לא"ו כל"י לו"ו
פה"ל נל"ך יי"י מל"ה חה"ו. חֵלֶק שֵׁנִי נת"ה הא"א יר"ת שא"ה רי"י או"ם לכ"ב

וש"ר יח"ו לה"ח כו"ק מנ"ד. חֵלֶק לַאֲחוֹרֵיהּ הֲוָה מְהַפֵּךְ לֵיהּ שְׁלִישִׁי אנ"י חע"ם רה"ע יי"ז הה"ה מי"ך וו"ל יל"ה סא"ל ער"י עש"ל מי"ה. מִחַבְּלָא. וּבְגִין כָּךְ אֲמַר לֵיהּ חֵלֶק רְבִיעִי וה"ו דנ"י הח"ש עמ"ם אַל תַּבֵּט אַחֲרֶיךָ דְּהָא אֲנָא אֲתַחֲבֵל בַּתְרָךְ, וְעַל דָּא כְּתִיב נג"א ני"ת מב"ה פו"י נמ"מ יי"ל הר"ח וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מִחַבְּלָא. כְּדֵין וַתְּהִי נְצִיב מצ"ר. חֵלֶק חֲמִישִׁי ומ"ב יה"ה ענ"ו מֶלַח. דְּהָא בְּכָל זִמְנָא מח"י דמ"ב מנ"ק אי"ע חב"ו רא"ה יב"מ דְּמְחַבְּלָא לָא חָמֵי אַנְפּוֹי הי"י מו"ם: חֵלֶק שִׁשִּׁי בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. דְּבַר נָשׁ (נ"א אַחְמֵי אַנְפֵּי דְּבַר נָשׁ) לָא מְחַבֵּיל לֵיהּ. וְאִלֵּין אִנּוּן שִׁבְעִין שְׁמָהָן דְּשַׁלְטִין עַל שִׁבְעִין כִּיּוֹן דְּאִתְּתֵיהּ אֲהַדְּרַת אַנְפָּהָא לְאִסְתַּכָּלָא אֲבַתְרֵיהּ דַּרְגִּין תַּתָּאִין רָזָא וידוד. אִלֵּין שִׁבְעִין שְׁמָהָן יהוה רָזָא דְּאִקְרֵי מִיָּד וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח. רַבִּי שָׁמַיִם. שִׁבְעָא רְקִיעִין אִנּוּן אֶלְעָזָר וְרַבִּי יוֹסֵי הֲווֹ קָיְימֵי דְּסָלְקִין לְשִׁבְעִין שְׁמָהָן שְׁמָא יוֹמָא חַד וְעָסְקֵי בְּהַאי קְרָא, קַדִּישָׁא, וְדָא אִיהוּ וַיהוה אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר כְּתִיב (דברים הַמְּטִיר. מֵאֵת יהוה מִן ח) אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכֵּנוּת הַשָּׁמַיִם, סִתְרָא דְּסִתְרִין תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם, לֹא תֶחְסַר לַחֲכִימִין אִתְמְסַר. שְׁמָא [דף קט כֹּל בָּהּ. הַאי בָּהּ בָּהּ תְּרֵי ע"א] דָּא דְּאִקְרֵי שָׁמַיִם מִנֵּיהּ זִמְנֵי אַמַּאי. אֶלָּא הָא אִתְּמַר אִתְבְּרֵי סִתְרָא דְּאִקְרֵי אָדָם. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פָּלִיג חוּשְׁבַּן שַׁיְיפֵי גוּפָא דְּאִנּוּן כָּל עַמִּין וְאַרְעָאן לְמַמָּנָן חוּשְׁבַּן מָאתָן וְאַרְבְּעִין וּתְמַנְיָא שְׁלִיחָן, וְאַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל לָא שַׁיְיפִין. חָשְׁבָּן אַתְווֹהִי מָאתָן שַׁלִּיט בָּהּ מַלְאָכָא וְלָא וְשִׁית סְרֵי, שְׁמָא דָּא דְּאִיהוּ מְמַנָּא אָחֳרָא אֶלָּא אִיהוּ רָזָא וְסִתְרָא כְּלָלָא דְּכָל בִּלְחוֹדוֹי, בְּגִין כָּךְ אָעֵיל

לְעַמָּא דְּלָא שַׁלִּיט בְּהוּ אוֹרַיְתָא בְּכ"ב אַתְוָון וְעֶשֶׂר
אֲחָרָא לְאַרְעָא דְּלָא שַׁלִּיט אֲמִירָן, בְּגִין דְּהָא שְׁמָא דָּא
בָּהּ אֲחָרָא. תָּא חֲזֵי קוּדְשָׁא מָאתָן וְשִׁית סְרֵי אַתְוָון וּתְלָתִין
בְּרִיךְ הוּא יְהֵיב מְזוֹנָא תַּמָּן וּתְרִין שְׁבִילִין דְּאִתְכְּלִילָן בֵּיהּ,
בְּקַדְמֵיתָא וּלְבָתַר לְכָל הָא מָאתָן וְאַרְבָּעִין וּתְמַנְיָא
עָלְמָא. כָּל שְׁאָר עַמִּין שַׁיְּפִין דְּגוּפָא רָזָא דְּאִקָּרֵי אָדָם
עכו"ם בְּמִסְכְּנוּת, וְאַרְעָא דְּשַׁלִּיט עַל פָּרְסָיָא. רָזָא
דְּיִשְׂרָאֵל לָאו הָכֵי, אֶלָּא דְּשַׁבְעִין דְּלָתַתָּא, וְסִתְרָא דָּא
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִתְּזָן בְּקַדְמֵיתָא דִּכְתִיב (יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת
וּלְבָתַר כָּל עָלְמָא. וּבְגִין כָּךְ הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם
אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנוּת עָלָיו מִלְמַעְלָה, וְדָא הוּא
תֹּאכַל בָּהּ לֶחֶם. אֶלָּא סִתְרָא דִּכְתִיב וַיו' הִמְטִיר עַל
בַּעֲתִירוּ בְּסִפּוּקָא דְּכֻלָּא סְדוֹם וגו' מֵאֵת יו' מִן
תֹּאכַל בָּהּ וְלָא בַּאֲתַר הַשָּׁמַיִם. וְכֻלָּא חַד וּמִלָּה חָדָא,
אֲחָרָא. בָּהּ בְּקִדּוּשׁוּ דְּאַרְעָא, וְסִתְרָא חָדָא לַחֲכִימֵי לִבָּא
בָּהּ שַׁרְיָא מְהֵימְנוּתָא עִלָּאָה. אִתְמְסַר, זַכָּאָה (ד"א ל"ג אִיהוּ)
בָּהּ שַׁרְיָא בִּרְכְתָא דִּלְעֵילָּא, חוּלַקְהוֹן בְּעָלְמָא דֵּין וּבְעָלְמָא
וְלָא בַּאֲתַר אָחֳרָא. תָּא חֲזֵי דְּאָתֵי. סְדוֹם [חָתַם] גְּזַר דִּינָא
כְּתִיב כְּגַן יי' כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. דְּלֶהָוֹן עַל דְּמָגְעוּ צְדָקָה מִנַּיְהוּ,
עַד הֲכָא לָא אִתְיְדַע גַּן יי' כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שם יג) וַיַּרְא עָנִי
אִי הוּא אֶרֶץ מִצְרַיִם, וְאִי וְאֶבְיוֹן לֹא הֶחֱזִיקָה. וּבְגִין כָּךְ
אִיהוּ אֶרֶץ סְדוֹם, [דף קט ע"א] דִּינָא לָא הַוָּה אֶלָּא מִן שָׁמַיִם.
וְאִי אִיהוּ גַּן יי' דְּאִקְרֵי גַּן צְדָקָה וְשָׁמַיִם כֻּלָּא חַד וּכְתִיב
עֵדֶן. אֶלָּא כְּגַן יי' דְּאִית (תהלים קח) כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם
בֵּיהּ סִפּוּקָא וְעִדּוּנָא דְּכֻלָּא, חַסְרָךְ, וּבְגִין דְּתַלְיָא צְדָקָה
הָכֵי נָמֵי הַוָּה סְדוֹם וְהָכֵי בִּשְׁמֵיהּ (נ"א בַּשָּׁמַיִם) דִּינָא

הוּא מִשָּׁמַיִם דִּכְתִיב מֵאֵת יי׳ נָמֵי מִצְרַיִם. מַה גַּן יי׳ לָא מִן הַשָּׁמַיִם. דִּינָא דְּיִשְׂרָאֵל אִצְטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְאַשְׁקָאָה מֵהַאי אֲתַר דִּכְתִיב (איכה ד) לֵיהּ, אוֹף מִצְרַיִם לָא וַיְגַדֵּל עָוֹן בַּת עַמִּי מֵחַטַּאת סְדוֹם. וְאִקְרֵי יְרוּשָׁלֵם אֲחוֹת לִסְדוֹם כְּמָא דַּאֲתְּ אָמַר (יחזקאל יו) הִנֵּה זֶה הָיָה עֲוֹן סְדוֹם אֲחוֹתֵךְ, וְדִינְהוֹן הֲוָה מִן שְׁמַיָּא דִּינָא חָדָא כִּסְדוֹם עַל דְּמָנְעוּ צְדָקָה מִנַּיְהוּ. בַּר דְּדָא אִתְהַפַּךְ וְדָא אִתְחָרַב, דָּא הוּא אוֹת לָהּ תְּקוֹמָה, וְדָא לֵית לָהּ תְּקוֹמָה: (ע"כ סתרי תורה).

נָמֵי מִצְרַיִם. מַה גַּן יי׳ לָא מִן הַשָּׁמַיִם. דִּינָא דְּיִשְׂרָאֵל אִצְטְרִיךְ בַּר נָשׁ לְאַשְׁקָאָה מֵהַאי אֲתַר דִּכְתִיב (איכה ד) לֵיהּ, אוֹף מִצְרַיִם לָא וַיְגַדֵּל עָוֹן בַּת עַמִּי מֵחַטַּאת סְדוֹם. וְאִקְרֵי יְרוּשָׁלֵם אֲחוֹת לִסְדוֹם כְּמָא דַּאֲתְּ אָמַר (יחזקאל יו) הִנֵּה זֶה הָיָה עֲוֹן סְדוֹם [כָּךְ הוּא סְדוֹם]. אֲחוֹתֵךְ, וְדִינְהוֹן הֲוָה מִן שְׁמַיָּא דִּינָא חָדָא כִּסְדוֹם עַל דְּמָנְעוּ צְדָקָה מִנַּיְהוּ. בַּר דְּדָא אִתְהַפַּךְ וְדָא אִתְחָרַב, דָּא הוּא עוֹנָשָׁא דִּלְהוֹן וגו׳. דָּא הוּא אוֹת לָהּ תְּקוֹמָה: (זכריה יד) תָּא חֲזֵי מַה כְּתִיב וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא יַעֲלֶה מֵאֵת מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל יְרוּשָׁלֵם דְּאִתְמְנַע מִנְּהוֹן מִטְרָא, מַה כְּתִיב וְאִם מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם לֹא תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וגו׳. חָמֵי דְּלָא כְתִיב וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגֶּשֶׁם, בְּגִין דְּלָא נָחֵית מִטְרָא לְמִצְרַיִם וְלָא אִצְטְרָכָן לֵיהּ, אֶלָּא עוֹנָשָׁא דִּלְהוֹן מַה הוּא דִּכְתִיב (שם) וְזֹאת תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגּוֹף יי׳ אֶת כָּל הַגּוֹיִם וגו׳. בְּגִין דְּמִצְרַיִם לָא צְרִיכִין לְמִטְרָא. אוֹף סְדוֹם מַה כְּתִיב בֵּיהּ כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה, כָּל עִדּוּנִין דְּעָלְמָא הֲווֹ בָהּ, וְעַל דָּא לָא בָּעָאן דִּבְנֵי נָשָׁא אֲחָרָנִין יִתְעַדְּנוּן בָּהּ. רַבִּי חִיָּיא אָמַר אִנּוּן הֲווֹ חַיָּיבִין מִגַּרְמַיְיהוּ וּמִמָּמוֹנְהוֹן, דְּכָל בַּר נָשׁ דְּאִיהוּ צַר עַיְנָא לְגַבֵּי מִסְכְּנָא, יָאוֹת הוּא דְּלָא יִתְקַיֵּים בְּעָלְמָא. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּלֵית לֵיהּ חַיִּים לְעָלְמָא דְּאָתֵי. וְכָל מַאן דְּאִיהוּ וַותְּרָן לְגַבֵּי מִסְכְּנָא יָאוֹת הוּא דְּיִתְקַיֵּים בְּעָלְמָא, וְיִתְקַיֵּים עָלְמָא בְּגִינֵיהּ, וְאִית לֵיהּ חַיִּים וְאוֹרְכָא דְּחַיֵּי לְעָלְמָא דְּאָתֵי:

וַיַּעַל לוֹט מִצֹּעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר

מִדְרָשׁ הַנֶּעְלָם

הוּא וּשְׁתֵּי בְנוֹתָיו וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וגו'. אָמַר עִמּוֹ וגו'. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָמָא דַּהֲוָה קָרֵיב לְסְדוֹם וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח (איוב לז) וְהוּא מְסִיבוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָיו לְפָעֳלָם וגו'. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַבֵּב סְבִיבִין דְּעָלְמָא וְאַיְיתֵי קוּמְרִין טְהִירִין לְמֶעְבַּד עוֹבָדוֹי, וּלְבָתַר מְהַפֵּךְ לוֹן וְעָבִיד לוֹן כְּגַוְונָא אָחֳרָא. וּבַמֶּה, בְּתַחְבּוּלוֹתָיו, עָבִיד תַּחְבּוּלִין וּמְסַבֵּב סְבִיבִין לַאֲפָכָא לוֹן וְלָאו כְּאִנּוּן קַדְמָאֵי. [דף קט ע"ב] לְפָעֳלָם, בְּגִין פָּעֳלָם דִּבְנֵי נָשָׁא, כְּמָה דְאִנּוּן עָבְדִין עוֹבָדִין הָכֵי מְהַפֵּךְ לוֹן. כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֶּם עַל פְּנֵי תֵּבֵל אָרְצָה. בְּגִין דְּעוֹבָדִין דִּבְנֵי נָשָׁא מְהַפֵּךְ לְאִנּוּן מְסִבּוֹת בְּכָל מַה דְּאִיהוּ פַּקֵּיד לוֹן עַל פְּנֵי תֵּבֵל וגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר וְהוּא מְסִבּוֹת מִתְהַפֵּךְ. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁתֵּי בְנוֹתָיו וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וגו'. אָמַר עִמּוֹ וגו'. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּחָמָא דַּהֲוָה קָרֵיב לְסְדוֹם וְאִסְתַּלַּק מִתַּמָּן. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח (איוב לז) וְהוּא מְסִיבוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָיו לְפָעֳלָם וגו'. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַבֵּב סְבִיבִין דְּעָלְמָא וְאַיְיתֵי קוּמְרִין טְהִירִין לְמֶעְבַּד עוֹבָדוֹי, וּלְבָתַר מְהַפֵּךְ לוֹן וְעָבִיד לוֹן כְּגַוְונָא אָחֳרָא. וּבַמֶּה, בְּתַחְבּוּלוֹתָיו, עָבִיד תַּחְבּוּלִין וּמְסַבֵּב סְבִיבִין לַאֲפָכָא לוֹן וְלָאו כְּאִנּוּן קַדְמָאֵי. [דף קט ע"ב] לְפָעֳלָם, בְּגִין פָּעֳלָם דִּבְנֵי נָשָׁא, כְּמָה דְאִנּוּן עָבְדִין עוֹבָדִין הָכֵי

אִלֵּין דַּאֲמָרָן, נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוָּה בָּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבִיבִין הִיא הָרוֹדֶפֶת אַחַר יֵצֶר הָרָע וְאַיְיתֵי עוֹבָדִין בְּעָלְמָא לְעוֹלָם, מַשְׁמַע דִּכְתִיב וַתֹּאמֶר לְאִתְקַיְימָא, וּלְבָתַר דַּחֲשִׁיבוּ הַבְּכִירָה אֶל הַצְּעִירָה אָבִינוּ בְּנֵי נָשָׁא דְּיִתְקַיְימוּן אֲנוּן זָקֵן. נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוָּה הִיא עוֹבָדִין, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְעוֹרֶרֶת אֶת הָאַחֶרֶת וּמְפַתָּה מְהַפֵּךְ לוֹן לְאִנּוּן עוֹבָדִין אוֹתָהּ עִם הַגּוּף לְהִדָּבֵק בַּיֵּצֶר מִכְּמָה דַּהֲווֹ בְּקַדְמֵיתָא. הָרָע, וְהִיא אוֹמֶרֶת לָכָה נַשְׁקָה בְּתַחְבּוּלָתָן. אֶת אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ. כְּתִיב כְּהַאי אוֹמָנָא דְּעָבִיד מַה יֵּשׁ לָנוּ בָּעוֹלָם הַבָּא, נֵלֵךְ מָאנִין דְּחַרְסָא. בְּעוֹד דְּהַהִיא וְנִרְדְּפָה אַחַר יֵצֶר הָרָע וְאַחַר טִיקְלָא אִסְתַּחֲרַת קַמֵּיהּ. תְּשׁוּקַת חֶמְדַּת הָעוֹלָם הַזֶּה. חָשִׁיב לְמֶעְבַּד כְּגַוְונָא דָּא וּמַה עוֹשׂוֹת, שְׁתֵּיהֶן מַסְכִּימוֹת עָבִיד. חָשִׁיב לְמֶעְבַּד כְּגַוְונָא לְהִדָּבֵק בּוֹ, מַה כְּתִיב וַתַּשְׁקֶיןָ אָחֳרָא עָבִיד. מְהַפֵּךְ מָאנָא אֶת אֲבִיהֶן יַיִן מִתְפַּטְּמוֹת דָּא לְמָאנָא דָּא, בְּגִין לְהִתְעוֹרֵר לַיֵּצֶר הָרָע בַּאֲכִילָה דְּהַהוּא טִיקְלָא אִסְתַּחֲרַת וּבִשְׁתְיָה. קַמֵּיהּ. כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ וַתָּקָם הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת הוּא מְהַפֵּךְ עוֹבָדוֹי דְּאִיהוּ אָבִיהָ. כְּשֶׁאָדָם שׁוֹכֵב עָבִיד. בְּתַחְבּוּלָתָן חָסֵר עַל מִטָּתוֹ בַּלַּיְלָה, נֶפֶשׁ יו"ד, וּמַאן אִיהוּ, דָּא בֵּי הַמִּתְאַוָּה הִיא הַמְעוֹרֶרֶת לַיֵּצֶר דִּינָא לְתַתָּא דְּאִיהוּ טַקְלָא הָרָע, וּמְהַרְהֶרֶת בּוֹ, וְהוּא דָּבֵק דְּאִסְתַּחֲרַת קַמֵּיהּ, וְעַל דָּא בְּכָל הִרְהוּר רָע עַד מְהַפֵּךְ מָאנִין מִמָּאנָא דָּא שֶׁמִּתְעַבֶּרֶת מְעַט (ד"א ל"ג עַל) לְמָאנָא אָחֳרָא. וְכָל דָּא כְּפִי [נ"א עַד] שֶׁמֵּבִיא בְּלֵב הָאָדָם פְּעָלָם דִּבְנֵי נָשָׁא, אִי אוֹתָהּ הַמַּחֲשָׁבָה הָרָעָה וּדְבֵקָה מְטִיבִין בְּנֵי נָשָׁא עוֹבָדֵיהוֹן,

הַהוּא טִיקְלָא דְּסַחֲרָא בּוֹ, וַעֲדַיִן יֵשׁ בְּלִבּוֹ וְלֹא נִגְמַר
אַסְחָרַת לוֹן לְיָמִינָא, וּכְדֵין לַעֲשׂוֹתָהּ עַד שֶׁזּוֹאת הַתַּאֲוָה
אִתְעֲבִידוּ עוֹבָדִין בְּעָלְמָא מְעוֹרֶרֶת לְכֹחַ הַגּוּף כְּמִתְחִלָּה
לְאוֹטָבָא לוֹן כְּדְקָא יָאוֹת. לְהַדְבֵּק בַּיֵּצֶר הָרָע וְאָז הוּא
וְטִיקְלָא אַסְחָרַת תְּדִיר וְלָא תַּשְׁלוּם הָרָעָה, הֲדָא הוּא
שְׁכִיךְ בְּהַהוּא סִטְרָא דְּיָמִינָא דִּכְתִיב וַתַּהֲרֶין שְׁתֵּי בְּנוֹת לוֹט
וְעָלְמָא מִתְגַּלְגְּלָא בֵּיהּ. אָתוֹ [דף קי ע"א] מֵאֲבִיהֶן. אָמַר רַבִּי
בְּנֵי נָשָׁא לְאַבְאָשָׁא, [דף קי יִצְחָק מֵעוֹלָם אֵין יֵצֶר הָרָע
ע"א] תַּחְבּוּלָתוֹ דְּאַסְחַר תְּדִיר מִתְפַּתֶּה אֶלָּא בַּאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה,
וַהֲוָה קָיְימָא בְּאַסְחָרוּתָא וּמִתּוֹךְ שִׂמְחַת הַיַּיִן אָז שׁוֹלֵט
דְּיָמִינָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בָּאָדָם. בַּצַּדִּיק מַה כְּתִיב בֵּיהּ
אַסְחַר לֵיהּ בְּסִטְרָא (משלי יג) צַדִּיק אֹכֵל לְשֹׂבַע
דְּשְׁמָאלָא וּמְהַפֵּךְ מִסְבּוֹת נַפְשׁוֹ. וְאֵינוֹ מִשְׂתַּכֵּר לְעוֹלָם,
וּמָאנִין דַּהֲווֹ בְּקַדְמֵיתָא דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה הַאי צוּרְבָּא
לְהַהוּא סְטַר שְׁמָאלָא. וּכְדֵין מֵרַבָּנָן דְּמַרְוֵי, קָרֵינָא עֲלֵיהּ (שם
טִיקְלָא אַסְחָרָא וְאִתְעֲבִידוּ יא) נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר. וְלֹא
עוֹבָדִין בְּעָלְמָא לְאַבְאָשָׁא עוֹד אֶלָּא שֶׁמְּחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם.
לוֹן לִבְנֵי נָשָׁא. וְטִיקְלָא מִנְהַג הָרְשָׁעִים מַהוּ (ישעיה כב)
אַסְחַר לְהַהוּא סִטְרָא עַד הִנֵּה שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה. הַיַּיִן אָז
דִּבְנֵי נָשָׁא תֵּיבִין לְאוֹטָבָא שׁוֹלֵט בָּאָדָם, הָרוֹג בָּקָר
עוֹבָדֵיהוֹן. וְטִיקְלָא קָיְימָא וְשָׁחוֹט צֹאן וגו'. עֲלֵיהֶם אָמַר
בְּעוֹבָדִין דִּבְנֵי נָשָׁא. וְעַל דָּא הַכָּתוּב (שם ה) הוֹי מַשְׁכִּימֵי
בְּתַחְבּוּלָתוֹ לְפֻעָלָם, וְלָא בַּבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ וגו'. כְּדֵי
קָיְימָא תְּדִיר. תָּא חֲזֵי לְעוֹרֵר לַיֵּצֶר הָרָע, שֶׁאֵין יֵצֶר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גָּרַם הָרָע מִתְעוֹרֵר אֶלָּא מִתּוֹךְ
סְבוּבִין וְעוֹבָדִין בְּעָלְמָא הַיַּיִן, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וַתַּשְׁקֶיןָ

אֶת אַבִּיהֶן יַיִן. אָמַר רַבִּי אַבָּהוּ בְּגִין לְמֶעְבַּד כֹּלָּא כִּדְקָא
מַה כְּתִיב וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ יָאוֹת. וְכֹלָּא נָפְקָא מֵעִקָּרָא
וּבְקוּמָהּ. כְּלוֹמַר יֵצֶר הָרָע אֵינוֹ וְשָׁרְשָׁא דִּלְעֵילָּא. אַקְרֵיב
מַשְׁגִּיחַ בָּהּ בְּשִׁכְבָהּ בָּעוֹלָם אַבְרָהָם לְגַבֵּיהּ, נְפַק מִנֵּיהּ
הַוֵּה וּבְקוּמָהּ לָעוֹלָם הַבָּא, יִשְׁמָעֵאל דְּלָא הַוָּה אַבְרָהָם
אֶלָּא מִתְעוֹרֵר עִם כֹּחַ הַגּוּף גְּזִיר כַּד נְפַק מִנֵּיהּ, בְּגִין
לַעֲבֹד תַּאֲוָתוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה. דְּאִיהוּ לְתַתָּא וְלָא אִשְׁתְּלִים
דְּאָמַר רַבִּי אַבָּהוּ בְּשָׁעָה בְּאָת קַיְימָא קַדִּישָׁא. לְבָתַר
שְׁנִכְנָסִין הָרְשָׁעִים בַּגֵּיהִנֹּם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְבִיב
מַכְנִיסִים לַיֵּצֶר הָרָע לִרְאוֹת סְבוּבִין בְּתַחְבּוּלוֹתָיו וְאִתְגְּזַר
בָּהֶן, הָדָא הוּא דִּכְתִיב וְלוֹט אַבְרָהָם וְעָאל בִּבְרִית
בָּא צְעָרָה לְצַעֲרָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם, וְאִשְׁתְּלִים בִּשְׁמִיהּ וְאִקְרֵי
וְנָפַק לֵיהּ מִתַּמָּן לְנַפּוּתָא אַבְרָהָם, וְה׳ (צו א) עִלָּאָה
לְבַרְיָיתָא דִּדְקָאָמָרָן. הָדָא הוּא אַעְטָרַת לֵיהּ בִּרְזָא דְּמַיִם (לא
דִּכְתִיב וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר א) מֵרִיחַ. כְּיָון דְּרָזָא [דה״א]
מִצַּעֲרָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם. וַיֵּשֶׁב בָּהָר, אִשְׁתְּלִים וְאִתְגְּזַר, נְפַק מִנֵּיהּ
אָמַר רַבִּי יִצְחָק מַשְׁמַע דִּכְתִיב יִצְחָק וַהֲוָה זַרְעָא קַדִּישָׁא
בָּהָר מְלַמֵּד שֶׁהוּא שָׁם מוֹשָׁבוֹ וְאִתְקַשַּׁר לְעֵילָּא בִּרְזָא דְּאֵשׁ
בְּמָקוֹם הָר. גּוּף שֶׁהוּא חָרֵב מִמַּיִם, וְעַל דָּא כְּתִיב (ירמיה ב)
כָּהָר דְּלֵית בֵּיהּ טִיבוּתָא. וּשְׁתֵי וְאָנֹכִי נְטַעְתִּיךְ שׁוֹרֵק כֻּלֵּהּ
בְּנוֹתָיו עִמּוֹ. אֵלּוּ הַב׳ כִּחוֹת זֶרַע אֱמֶת. וְלָא אִתְקַשַּׁר
דְּאָמַרְן. כִּי [דף קי ע״ב] יָרֵא בְּהַהוּא סִטְרָא אָחֳרָא. תָּא
לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר, יִרְאָה וַחֲרָדָה חֲזֵי לוֹט נְפַקוּ מִנֵּיהּ
נוֹפֶלֶת עָלָיו בְּשָׁעָה שֶׁרוֹאֶה וּמִבְּנָתֵיהּ תְּרֵין אוּמִין
צַעַר גֵּיהִנֹּם שֶׁמְּצַעֲרִין לָרְשָׁעִים מִתְפָּרְשָׁן, וְאִתְקְשָׁרוּ בְּהַהוּא
וְחוֹשֵׁב שֶׁשָּׁם יְדוֹן, כְּיָון שֶׁרוֹאֶה סִטְרָא דְּאִתְחֲזֵי לוֹן, וְעַל דָּא

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַבֵּב [דף קי ע"ב] סְבִיבִין וּמְגַלְגֵּל גִּלְגּוּלִין בְּעָלְמָא דְּיִתְעֲבִיד הוּנָא כַּד הַוָּה דָּרִישׁ לְאִזְדַּהֲרָא כֹּלָּא כְּדְקָא יָאוֹת וְיִתְקַשַּׁר כֹּלָּא בְּאַתְרֵיהּ. תָּא חֲזֵי יָאוֹת וּמַאן הוּא זֶהוּ יֵצֶר הָרָע שֶׁהוּא הַוָּה לְלוֹט דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יָפֵיק מִנַּיְהּ (ומִבְּנֹתֶיהָ) וּמֵאִתְּתֵיהּ תְּרֵין אוּמִין אִלֵּין, אֶלָּא בְּגִין לְאִתְקַשָּׁרָא בְּאַתְרַייהוּ דְּאִתְחֲזֵי לְהוּ. וְאִתְעֲבִידוּ מִגּוֹ יֵינָא, וְהַהוּא יֵינָא אִזְדַּמַּן לְהוֹן בַּמְּעָרְתָּא הַהִיא לֵילְיָא, וְדָא הוּא רָזָא דְּאִתְעֲבִידוּ כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר וַיַּשְׁקְיֻן אֶת אֲבִיהֶם יַיִן בַּלַּיְלָה הַהוּא, אִתְּמַר וְאוֹקְמוּהָ. תָּא חֲזֵי מוֹאָב וְעַמּוֹן אִנּוּן קָרָאן לוֹן שְׁמָהָן, מוֹאָב מֵאָב. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר בְּכִירָה בַּחֲצִיפוּ אָמְרָה מוֹאָב, מֵאָבָא הוּא. וְהַצְּעִירָה גַּם הִיא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי. בְּצְנִיעוּ אָמְרָה בֶּן עַמִּי. בַּר עַמִּי, וְלָא אָמְרָה מִמָּאן כָּךְ יֵצֶר הָרָע בְּשָׁעָה שֶׁרוֹאֶה הַוָּה. תָּא חֲזֵי בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב וְלָא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ לַחוּץ (לַעֲשׂוֹת) אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ שֶׁאֵינוֹ נִזּוֹן שָׁם יוֹצֵא וְהוֹלֵךְ לְפִתּוֹת בְּנֵי אָדָם אַחֲרָיו. רַב הוּנָא כַּד הַוָּה דָּרִישׁ לְאִזְדַּהֲרָא לִבְנֵי אָדָם, הַוָּה אָמַר לְהוֹ בָּנַי אִסְתַּמָּרוּ מִשְּׁלִיחָא שֶׁל גֵּיהִנֹּם, וּמַאן הוּא זֶהוּ יֵצֶר הָרָע שֶׁהוּא שָׁלִיחַ שֶׁל גֵּיהִנֹּם. רַבִּי אַבָּא אָמַר מַאי דִּכְתִיב (משלי ל) לַעֲלוּקָה שְׁתֵּי בָּנוֹת הַב הַב. אֵלּוּ שְׁתֵּי בְּנוֹת לוֹט דַּאֲמָרָן, שֶׁהִיא נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוָּה, וְנֶפֶשׁ הַמִּשְׁתַּתֶּפֶת בַּגּוּף הָרוֹדֶפֶת אַחַר יֵצֶר הָרָע לְעוֹלָם. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כְּתִיב הָכָא בְּלוֹט וַיֵּשְׁתְּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּב וְהָא כְּתִיב אִתְּמָר וְאוֹקְמוּהָ. תָּא חֲזֵי מוֹאָב וְעַמּוֹן אִנּוּן קָרָאן לוֹן שְׁמָהָן, מוֹאָב מֵאָב. רַבִּי יוֹסֵי אָמַר בְּכִירָה בַּחֲצִיפוּ אָמְרָה מוֹאָב, מֵאָבָא הוּא. וְהַצְּעִירָה גַּם הִיא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי. בְּצְנִיעוּ אָמְרָה בֶּן עַמִּי. בַּר עַמִּי, וְלָא אָמְרָה מִמָּאן כָּךְ יֵצֶר הָרָע בְּשָׁעָה שֶׁרוֹאֶה הַוָּה. תָּא חֲזֵי בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב וְלָא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ לַחוּץ (לַעֲשׂוֹת) אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ

כְּלוּם. רַבִּי אַבָּא אָמַר מַהוּ וּבְקוּמָהּ בְּוא"ו וְנָקוּד עַל דְּאָמְרוּ וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל וא"ו, בְּגִין דְּסִיּוּעָא דְּעֵילָּא הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן. מַאי אָבִינוּ הַוָּה אִשְׁתַּכַּח בְּהַהוּא עוֹבָדָא זָקֵן. וְהוּ יֵצֶר הָרָע שֶׁנִּקְרָא זָקֵן דְּזַמִּין מַלְכָּא מְשִׁיחָא לְנַפָּקָא שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת ד) מֶלֶךְ זָקֵן מְנִיהּ, וּבְגִין כָּךְ אִשְׁתְּלִים וּכְסִיל. שֶׁהוּא זָקֵן שֶׁנּוֹלַד עִם הָכָא בְּוא"ו. וּבְאַחֲרָא כְּתִיב הָאָדָם, דְּתָנִינָן אָמַר רַבִּי וּבְקוּמָהּ חָסֵר וי"ו, בְּגִין דְּלָא יְהוּדָה אָמַר רַבִּי יוֹסֵי אוֹתָהּ נִפַּק מִינָּהּ חוּלְקָא לְקוּדְשָׁא נֶפֶשׁ הַמִּתְאַוָּה אוֹמֶרֶת לָאַחֶרֶת בְּרִיךְ הוּא כְּהַאי אַחֲרָא, וְעַל אָבִינוּ זָקֵן נִרְדַּף אַחֲרָיו וְנִדְבָּק דָּא כְּתִיב בְּהַאי אַחֲרָא [דף קיא ע"א] בּוֹ כִּשְׁאָר כָּל קִשִּׁישָׁא וּבְקוּמָהּ בְּוא"ו הָרְשָׁעִים שֶׁבָּעוֹלָם. וְאִישׁ אֵין מָלֵא וְנָקוּד עֲלָהּ. רַבִּי בָּאָרֶץ לָבֹא עָלֵינוּ, אֵין אִישׁ שִׁמְעוֹן אָמַר, לָא יְדַע דְּזַמִּין צַדִּיק בָּאָרֶץ, וְאֵין אִישׁ שַׁלִּיט קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוֹקְמָא עַל יְצִרוֹ, הַרְבֵּה רְשָׁעִים בָּאָרֶץ, מִינָּהּ דָּוִד מַלְכָּא וּשְׁלֹמֹה לֵית אֲנַן בְּלַחוֹדָנָא חַיָּבִין, וְכָל שְׁאָר מַלְכִין וּמַלְכָּא נַעֲשָׂה כְּדֶרֶךְ כָּל הָאָרֶץ שֶׁהֵם מְשִׁיחָא. תּוּ וּבְקוּמָהּ, [כְּמָה] דִּכְתִיב בְּרוּת (רות ג)

וַתָּקָם בְּטֶרֶם יַכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וגו׳. וּבְהַהוּא יוֹמָא הַוָּה לָהּ קִימָה וַדַּאי [דף קיא ע"א] אִתְחַבַּר עִמָּהּ בְּעַז לְהָקִים שֵׁם הַמֵּת עַל נַחֲלָתוֹ, וְאִתְּקַם מִנָּהּ כָּל הַנֵּי מַלְכִין וְכָל עִלּוּיָא דְּיִשְׂרָאֵל. וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָהּ דִּכְתִיב וַתִּשְׁכַּב מַרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֹּקֶר. וּבְקוּמָהּ דִּכְתִיב וַתָּקָם בְּטֶרֶם יַכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וגו׳. בְּגִין כָּךְ וּבְקוּמָהּ נְקוּד וא"ו. תָּא חֲזֵי (קה ע"א) עִנְיָנוּתָא דְּאַבְרָהָם דְּהָא אַפִּילּוּ בְּקַדְמֵיתָא כַּד בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד דִּינָא בְּסְדוֹם לָא בָּעָא מִנֵּיהּ

רַחֲמֵי עַל לוֹט (דהא), לְבָתַר חַיָּיבִים, שֶׁעַד הַיּוֹם דָּרֵךְ כָּל
דִּכְתִיב וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה הָאָרֶץ הוּא. לְכָה נַשְׁקָה אֶת
קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן אָבִינוּ יַיִן, נִשְׁמַח בָּעוֹלָם הַזֶּה,
לָא תָּבַע עֲלֵיהּ דְּלוֹט וְלָא נֹאכַל וְנִשְׁתֶּה וְנִרְוֶה חַמְרָא
אֲמַר עֲלֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ וְנִדְבַּק בְּאָבִינוּ בַּיֵּצֶר הָרָע
הוּא כְּלוּם, אוֹף הָכֵי וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ. וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אֲמַר צוֹוַחַת וְאוֹמֶרֶת (ישעיה כח) גַּם
לֵיהּ מִידֵי, בְּגִין דְּלָא יַחֲשֹׁב אֶלָּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ.
אַבְרָהָם דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה תָּא חֲזֵי מַה
גָּרַע מִזְכּוּתֵיהּ כְּלוּם. וְאִי כְּתִיב וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת אֲבִיהֶן יַיִן.
תֵּימָא דְּאַבְרָהָם לָא הֲוָה דָּרֵךְ הָרְשָׁעִים לִטְעוֹת אַחֲרֵי
חָשִׁיב לֵיהּ לְלוֹט בְּלִבֵּיהּ הַיַּיִן לְפַגֵּק לַיֵּצֶר הָרָע וּלְעוֹרְרוֹ,
כְּלוּם, הָא מִסַּר נַפְשֵׁיהּ וְעַד שֶׁהוּא שָׁמֵחַ בְּשִׂכְרוּתוֹ
לְמֵיהַךְ לְאַגָּחָא קְרָבָא שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ, מִיָּד וַתָּקָם
בַּחֲמִשָּׁה מְלָכִין תַּקִּיפִין, הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת אָבִיהָ.
כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בראשית יד) הֵיא מְזֻמֶּנֶת עִמּוֹ וּמִתְאַוָּה
וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה וּמְהַרְהֶרֶת בְּכָל הִרְהוּרִים
אָחִיו וגו׳. וּכְתִיב וַיֵּחָלֵק רָעִים, וְיֵצֶר הָרָע מִתְחַבֵּר עִמָּהּ
עֲלֵיהֶם לַיְלָה. וּכְתִיב וַיָּשֶׁב וְנִדְבַּק בָּהּ וְאֵינוֹ מַשְׂגִּיחַ בָּהּ
אֵת כָּל הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת לוֹט מַה הוּא מִמֶּנָּה. בְּשִׁכְבָתָהּ
אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וגו׳. וּבְקוּמָהּ. בְּשִׁכְבָתָהּ בָּעוֹלָם הַזֶּה
אֲבָל בִּרְחִימוּתָא דִּרְחִים וּבְקוּמָהּ לֶעָתִיד לָבֹא. בְּשִׁכְבָתָהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחָמָא בָּעוֹלָם הַבָּא כְּשֶׁתִּתֵּן דִּין
עוֹבָדוֹי דְּלוֹט דְּלָא כְּשָׁרָן וְחֶשְׁבּוֹן. וּבְקוּמָהּ לְיוֹם הַדִּין
כְּדְקָא יָאוֹת, לָא בָּעָא וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי (דניאל יב) הִכְתִיב
אַבְרָהָם דִּבְגִינֵיהּ יִשְׁבּוֹק אַדְמַת עָפָר יָקִיצוּ וגו׳. בְּשׁוּם

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת יתרו

יום **ראשון**	**יא** 9	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ד **ירושלמי:** מגילה כ"ג **תוספתא:** עירובין ד **נ"ך:** שמואל ב כב **משניות:** בבא מציעא ט **זהר:** חלק ב עמ' נא-נב	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:13 **נץ החמה** ..... 6:27 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:24 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:09 **סו"ז תפילה** ..... 10:04 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:17 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:30
יום **שני**	**יב** 10	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ה **ירושלמי:** מגילה כ"ד **תוספתא:** עירובין ה **נ"ך:** שמואל ב כג **משניות:** בבא מציעא י **זהר:** חלק ב עמ' נג-נד	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:12 **נץ החמה** ..... 6:26 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:23 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:09 **סו"ז תפילה** ..... 10:03 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:18 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:31
יום **שלישי**	**יג** 11	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ו **ירושלמי:** מגילה כ"ה **תוספתא:** עירובין ו **נ"ך:** שמואל ב כד **משניות:** בבא בתרא א **זהר:** חלק ב עמ' נה-נו	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:11 **נץ החמה** ..... 6:25 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:23 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:03 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:19 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:32
יום **רביעי**	**יד** 12	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ז **ירושלמי:** מגילה כ"ו **תוספתא:** עירובין ז **נ"ך:** מלכים א א **משניות:** בבא בתרא ב **זהר:** חלק ב עמ' נז-נח	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:10 **נץ החמה** ..... 6:24 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:22 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:03 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:20 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:33
יום **חמישי**	**טו** 13	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ח **ירושלמי:** מגילה כ"ז **תוספתא:** עירובין ח **נ"ך:** מלכים א ב **משניות:** בבא בתרא ג **זהר:** חלק ב עמ' נט-ס	**ראש השנה לאילנות** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:10 **נץ החמה** ..... 6:23 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:22 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:08 **סו"ז תפילה** ..... 10:03 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:21 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:34
יום **ששי**	**טז** 14	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין נ"ט **ירושלמי:** מגילה כ"ח **תוספתא:** פסחים א **נ"ך:** מלכים א ג **משניות:** בבא בתרא ד **זהר:** חלק ב עמ' סא-סב	**עלות השחר** (72 דק') ... 5:09 **נץ החמה** ..... 6:22 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:21 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:07 **סו"ז תפילה** ..... 10:02 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:22 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:35 **הדלקת נרות** (40 דק'): 4:42 (20 דק'): 5:02
שב"ק	**יז** 15	**לימוד יומי:** **בבלי:** סנהדרין ס' **ירושלמי:** מגילה כ"ט **תוספתא:** פסחים ב **נ"ך:** מלכים א ד **משניות:** בבא בתרא ה **זהר:** חלק ב עמ' סג-סד	**שבת קודש פרשת יתרו, הילולת מוהרא"ש זיע"א** **עלות השחר** (72 דק') ... 5:08 **נץ החמה** ..... 6:21 **סו"ז קר"ש - מג"א** ... 8:21 **סו"ז קר"ש - גר"א** .... 9:07 **סו"ז תפילה** ..... 10:02 **חצות היום** ..... 11:52 **שקיעה** ..... 5:23 **צה"כ לשיטת ר"ת** .. 6:36 **מוצש"ק לשיטת ר"ת: 6:36**

יוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט הוּא יוֹם מְסֻגָּל מְאֹד לִפְעֹל בּוֹ יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת - שִׁדּוּכִים טוֹבִים, זֶרַע שֶׁל קַיָּמָא, הַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת שֶׁל פַּרְנָסָה, וְאַשְׁרֵי הַמַּנְצֵל יוֹם זֶה בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂמְחָה כָּרָאוּי, כִּי כֹּחוֹ רַב לִפְעֹל בּוֹ יְשׁוּעוֹת הַרְבֵּה ! (משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)